

IHOGATASOK 1

ÁLTALÁNOS

Azért vagyok lenbimbó,

Hogy szeressen a bíró.
Azért vagyok lenvirág,
Hogy szeressen a világ.

Resze-resze-resze te²,

Mily megcsaltál az este.
Kicsaltál a kenderbe,
Ott hagyta egy pendelybe³.

Vizik, vizik e szilvát, (eszik, eszik)

Ropogtassák e magját. (válogassák)
Ha nem adnak belőle, (Én is ettem belőle)
Nyovadjanak meg tőle. (Szerelmes lettem tőle)

Aki rivám haragszik,

Egyék békát tavaszig.
Tavasz után egeret,
Míg e szeme kimered.

Zurgó dió, mogyoró,

Az a leányoknak jó,
Kert tetején döglött ló,
Az a legényeknek jó. (Legényeknek az lesz jó)

Akinek most kedve nincs,

Annak egy csöpp esze sincs.
Akinek most kedve van,
Annak es csak annyi van.

Turót ettem, puliszkát,

Azért nőttem ekkorát.
Turót ettem üresen,
Azért járom úgyesen.

Ez a kicsi multság,

Tartana még a világ.
Három éjjel, három nap,
Kimulatom magamat. (Nem elég a lábamnak)

Itt e mázó beteg vót,

Feldörgölték, jobban vót.
Kelj fel, mázó, kűrtölnek,
Nem kelhetek, dörgölnek.

Hozd ki mázó székecskét,

Hadd vegyük le szépecskét.
Hozd ki mázó lajtorját,
Hadd vegyük le madárkát.

Hozzák ki a székecskét,

Elhoztuk a szépecskét.
Ki nem hozzák székecskét,
Visszavisszük szépecskét.

-

Jaj, Istenem, valaki (Én Istenem)

Csak a színyig vinne ki. (hina ki)
Onnat tovább nem mennék, (elmennék)
S amit kérne, azt adnék. (amit kémék)

Járd ki lábom, járd ki most,

Nem poroncsol senki most.
S ez én lábom kijárja,
Mert ez szokott e táncra.

(Járd ki lábom járd ki most,

Nem parancsol senki most.
Ha parancsol, ha nem es,
Járd ki lábom akkor es!)

Pusztinai híd alatt (Barassói)

Nyáron sütik a halat.
Papirosba csavarják, (takarják)
S a legénynek úgy adják. (nyírásának)

Ki kenderit fölveti,

Azt az ura szereti.
Ki kenderit föl nem veti,
Azt az ura nem szereti.

Adjon Isten ne hagyjon,

Mennyországból részt adjon,
Putyinába⁴ bort adjon,

Nekünk örömet adjon.

Csirikolnak e fecskék,

Részegek e (v. szép hurmuzos⁵) menyecskék.
Elől járják fotába⁶,
Hátul rossz katrincába⁷.

Csirikolnak e fecskék,

Szép hurmuzos menyecskék,
Csirikolnak madarkák,
Részegek e bábecskák.

Mink nem azért mulatunk,

Hogy mik bolondok vagyunk,
Hanem azért mulatunk,
Hogy parákokat olvas(s)unk.

Hosszú pince, vasablak,

Este csórén kaptalak.
Ha még egyszer úgy kaplak,
Mindjárt meg es dógozlak.

Somoskai legények,

Szilvaizes lépények.
A lányok, ha akarják,
A hamuba takarják.

Ez a legén legén lesz, (lián)

Míg e világ világ lesz.
Szereteje lián lesz, (legény)
Míg e világ világ lesz.

Vigyázz legény magadra,

Mit vettél e nyakadba.
Éjjel nem hagy aludjál,
Nappal nem hagy dolgozzál.

Ha még egyszer lány lennék,

Kertbe hagymát ültetnék.
Estve, reggel gyomlálnám,
Soha el nem adódnám.

Mind azt mondja e retek,

Hogy én sokat szeretek. (Kettőt-hámat)
Ugyan hazud e retek, (Abba)
Mer én egyet szeretek.

(Még azt mondja a retek,

Hogy én szökét szeretek.
Ugyan hazud e retek,
Mert én barnát szeretek.)

Szép e virág, ha veres,

Csúf e legén, részegek.
Szép e virág, ha fehér,
Csúf a lián, ha kevé⁸.

Ezt a kicsit látod-e,

Ha megiszom bánod-e,
Szemed szórét szúrja-e,
A szívedet nyomja-e.

Eléfuték egy utcán,

Elsározám a csizmám.
Nem érdemli meg a lány,
Kiért sáros a csizmám.

Elé 'z ajtóig s vissza,

S e gyűrűmet add vissza.
Mert ha vissza nem adod,
Kitépem a hajadot.

Szegény ember szekere,

Letörött a tengelye.
Menjen haza, csánja meg,
Asszonya szeresse meg. (asszonyát)

Holdvilág, napvilág,

Megbolondult a világ. (megberzendült)
Megbolondult csudájába,
Hogy nem jöhet guzsalyasba. (e nuntába)

Ide fel a csenderbe,

Szegfű termett kenderbe.
Gyere rózsám szedjük le,
Köss bokrétát belőle.

Túl a vizen, tengeren,

Rózsa terem kenderen.
Minden szálon kettő-három,
Jaj Istenem, ki lesz párom.

Szép a lián ideig,

huszonöt esztendeig. (huszonhét)
Ha z'ideje haladja, (azután hogy haladja)
akkor világ bolondja. (a legénynek)

(Szép e lián ideig,

Tizennyóc esztendeig.
Tizennyócat haladja,
Többi lián bolondja. Ij-hu, huhuhu!)

-

Holdvilág, napvilág,

Megbolondult a világ.

Retket ettem, pityókát,

Ezért nőttem ekkorát.

Akinek most kedve nincs,

Annak egy csepp esze sincs.

Árva csihány kert mellett,

A szeretőm más mellett,
Másnak ül az ölibe,
Nekem néz a szemembe,
Üljél annak ölibe,
Kinek nécc a szemibe.

Kerek a szőlő lapi,

Szeret engem valaki,
Hadd szeressen akárki,
Mer nem mondom meg, hogy ki.
Megmondom a seprűnek, mer
Nem mondja meg senkinek.

MÁS TÁNCOSHOZ

Ez az asszony/ember/ akkora,

Mint egy túrós putyina⁹.
Hogy ne legyen akkora,
Ha nem dolgozott soha.

Ne szorítsd a kezemet,

Ismerem az eszedet,
Hezzám való kedvedet.

HÁZIAKHOZ

Aki nem tud táncolni,

Menjen haza aludni.
De mük tudunk táncolni,
Itt maradunk mulatni.

Kicsid nekünk ez a ház,

Kirugjuk a padlását. (oldalát)
Szókjél, gazda csináld meg,
S aztán házasodjál meg.

Ne nezzenek nyilára¹⁰,

Me't nem vagyunk (jöttünk) halálra.
Ha halálra lettünk (jöttünk) lenne,
Mük ide nem jöttünk lenne.

Haragszik e gazda,¹¹

hogy mink itt mulatunk
vegye fel-e házát,
mert mink itt maradunk.

ZENÉSZEKHEZ

Fújjad édes muzsikásom,

Mett még vagy két parásom¹².
Ha nem hiszed, megmutatom,
S a pengésit neked adom.

Ide lábom, ne oda,

Ne idegen faluba.
Mer' idegen faluba
Nincs ilyen jó muzsika.

Húzd ki cigány hegedűt,

mer a kezed nem ezü (ezüst),
se nem ezüst se nem réz,
csak egy rongyos cigánykéz. (ügyes)

LAKODALOM

Mű nyírásánk¹³ szépecske, (kicsike)

Szókik, mint e görlice.

¹ csujogatások (hivogatások, huhorálások)

² resze...

³

⁴

⁵

⁶ fata

⁷

⁸ Pozsony F: Szeret vize... 97. énekből

⁹ putyina – hordó

¹⁰ nyilára – bolondnak

¹¹ szótagszám csak hat

¹² para – pénz

¹³ menyasszony, vőlegény

S e nyirelünk nagyecska,
Szökik, mint egy lovecska.

Este lett a leányságnak,
Minden nyári fűzvirágnak.
Este lett a legénységnek,
Minden nyári fűzlevélnek.

(Vége lett a legénységnek,
Mint e nyári fűzlevélnek,
Vége lett a leányságnak,
Mint e nyári virágszálnak.)

Kicsi leány gerendába,
Szikra szökött a lábába,
Kicsi leány ne sikolt,
Meleg likba' van a kócs.

Apró hajma, petrezselyem,
Műk nyírászánk fődig selyem.
Apró hajma, vízízű,
Műk nyirelünk jószívű.

Apró lapi, petrezselyem,
Műk nyírászánk fődig selyem.
Aki azt megcsipegeti,
A tavasszal rengetgeti.

Szép az utca, ha piross,
Minden lány szép, ha piross.
Ha piross, nem színtelen,
Csókot kap ő hirtelen.
Ha nem piross, színtelen,
Csókot kíván végtelen.
Csókot kíván végtelen,
Ha kap es, csak véletlen.¹

A mű csiprunk új mázas,
Műk nyirelünk új házas.

Még:

Egy a kettő, egy a kettő,
Eltörött a járom vessző.
Egy a kettő, egy a három,
Eltörött az édes járom.

Ne szeresd a más urát,
mert nem viszen neked fát.
Ne szeresd (a) más asszonyát,
Nem varr neked inget s gatyát.

Keresztanya kendeje,
Kí van téve a kertre.
Keresztapa mellette,
Hogy a szél el ne vigye.

Keresztanya csürcéje
Felszállott az ülőre.
Keresztapa megleste,
S a taraját lelőtte.

Kukorica virágszál,
Kapálatlan maradtál.
Kicsi legény kapáld meg,
Aztán házasodjál meg.

Ide azért jöttetek,
Hogy nem vót mit egyetek.
S amíg vót mit egyetek,
Aggyig nem beszéltek.

Adjon Isten szerencsét,
Minden házba két kecskét.
Az udvarra menyecskét,
Fejje meg a kecskecskét.

Kicsi Gyurka gyere ki,
mert megfagytam ideki.
Csináld burdét², bújj belé,
S engemet is húzz belé.

Kicsi leány gyöngyöt fűz,
Ég a szeme, mint a tűz.
Ha nekem is úgy égne,
'zegész világ szeretne.

Hosszú fekete retek,
Barna legényt szeretek.
Azt es azért szeretem,
Kék a szeme, mint nekem.

Ideki a gödörbe,

Kilenc bába dögölve.
Kilenc macska sírassa,
Kilenc kutya ugassa.

Ebben van egy csepepcske,
Ulyan mint a mézecske.
Addig iszom belőle,
Míg lebújom melléje.

Van-e borik áruló,
Annyi vagyon, mint a tó.
Ulyan édes, mint a méz,
Fejed tőle nem nehéz.

Cserebingő, kecskerágó,
Az én uram félrejáró.

Karcsú vagyok, mint a medve,
Ki rivám néz, nincsen kedve.

Járompálca, járomszeg,
Járjad bolond, nincs eszed.

Szép a tavasz, szép a nyár,
Szép aki párjával jár.

-
táncszó:
hopszasa

még csujogtatás:
Az ajtóig meg vissza (kecskés), Szeretóm vala -
szövegeknél

¹ Mikecs László: Csángók 273.o.

KEZES TÁNCOK ÉNEKEI

Felsütött a Nap sugára (kezes)¹

Moldva, Lészped

drmmmmmm;llstls.m.; (la)

v.ö. Kilenc szekér... dal

Felsütött a Nap sugára

Minden ember edesapám.

||:Jaj Istenem, mi az oka,
Az enyémre nem süt soha: ||

Talán meg vagyok átkozva,

Az Istentől ostorozva.

Vagy Istentől, vagy embertől,
Vagy a régi szeretőtől.

Idegen földön a hazám,

Minden ember edesapám.

Idegen földön a hazám,

Minden ember edesapám.

Idegen földön a hazám,

Minden asszony edesanyám.

Idegen földön a hazám,

Minden asszony edesanyám.

Idegenek, idegenek,

Ne egyetek meg engemet.²

Idegenek, idegenek,

Ne egyetek meg engemet.

Idegenek, idegenek,

Hagyjátok, hogy én is éljek.

Mer' én odavaló vagyok,

Ahol az a csillag ragyog.

Mer' én odavaló vagyok,

Ahol az a csillag ragyog.

Mer' én odavaló vagyok,

Hol a fényes csillag ragyog.

Mikor megyek hazafelé,

Nyílik az ég háromfelé

S azér' nyílik háromfelé,

Mer' én megyek hazafelé.

Ragyognak rám a csillagok,

Mert tudják, hogy itthon vagyok.

- más³: dmmm mmmm...

Pusztinai nagy hegy alatt: ||

||:Van egy forrás, titok alatt: ||

Aki abból vizet iszik: ||

||:Babójától elbucúdzik: ||

Met én abból vizet ittam: ||

||:A babámtól elbucúztam: ||

||:Úgy elbucúztam szegéntől

Hirit nem hallom senkitől: ||

Emme hegyen fejr berék⁴, (v. ö. Hazám, hazám)

Az én babám ott keszeré(g).

Ott keszerég ő magába',

Hogy nem menyek hajzájába.

Hajzám, hajzám, csendész hajzám: ||

||:Bárçak határid láthatnám: ||

Látám füstjít, de çak elig,

Az ég alatt lengedédzik,

Az ég alatt, a föld színin,

Olyan árva ninçen mind én.

||:Árva vagyok, ninç gyámolóm,

Még a vizet ész gyászolám: ||

- más⁵

Bánat, bánat, be megettél,

Me mind csak földbe nem tettél.

Jobb lett volna, s oda betegy,

Mintsem engemet így megegy.

Megyek az útamon elé,

Senki nem mondja, gyere bé.

Gyere bé⁶, tiszteljelek meg,

Ha búszulsz es, kérdjelek meg.

Nyíljék az ég háromfelé,

Mikor megyek hazafelé.

Jaj istenem, alig élek,

Még egy madartól es félek.

Hazám, hazám (kezes)

Moldva, Pusztina

llm ll.m.; d'd'tl tlr.; dds, dml.s.

Eme hegyen fehér berek, (v. ö. Felsütött a nap...)

Az én babám ott kesereg.

Ott kesereg ő magába,

Hogy nem mehet hazájába.

Hazám, hazám, csendes hazám,

Bárçsak határidat látnám.

Látom füstjét, de csak elig,

Az ég alatt lengedezik.

Azt gondolom, hogy a füstje,

Csak az erdő borult ködbe.

Búszul a madár az ágon,

Én is idegen országon.

(vagy: Mind azt mondják nem a füstje,

Csak az erdő borult ködbe.

Mind azt mondják nem a füstje,

Csak az erdő borult ködbe.)

Az ég alatt s a föld színén,

Olyan árva nincsen mind én.

Az ég alatt a föld színén,

Olyan árva nincsen mind én.

-

Mikor hazul elindultam,

Nem volt színem⁷, úgy búszultam.

Mikor fele útját értem,

Akkor visszatekinttem.

Testvér mikor az úton jársz,

Szíved fáj-e, ingem nem látsz.

De ha fáj es, mit tudsz tenni,

Egyszer ennek így kell lenni.

Egyszer ennek így kell lenni,

Ketten két útra indulni.

Ketten két útra indulni,

Víg szívünket szomorgatni.

(vagy: Meg kell egymást próbállani,

Meg kell egymást próbállani.)

Úgy meg vagyok keseredve,

Mind a fizta tekeredve.

Úgy meg vagyok keseredve,

Mind a fizta tekeredve.

Úgy megválnk mi egymástól,

Mint a lapi az ágától.

Úgy megválnk mi egymástól,

Mint a lapi az ágától.

-

S mikor menek hazafelé,

Nyílott az ég háromfelé.

S azért nyílott háromfelé,

Mer' én megyek hazafelé.

Mer' én odavaló vagyok,

Ahol az a csillag ragyog.

Mer' én odavaló vagyok,

Ahol az a csillag ragyog./

Mer' én odavaló vagyok,

Hol a fényes csillag ragyog.

-

S eszi meg a tyúk a meggyet,

(He', de) mér szerettünk ketten egyet.

Ketten ne szerettünk volna,

Máig es az enyém volna.

-

Addig megyek a víz mellett,

Míg megnyugszom babám mellett.

Elvitte a víz a padlót,

Nincsen szeretóm aki volt.

Visszatenném azt a padlót,

Legyen szeretóm aki volt.

Vissza se teszem a padlót,

Szeretóm se lesz a ki volt.

S addig megyek a víz mellett,

Míg megnyugszom babám mellett.

Babám mellett, s a víz mellett,

Öleljen meg, aki szeret.

S e kertemben egy madár ♥ (kezes tánc)

Moldva

mmffmmr.; mmmrds.; dt,l,l,mmr. ; dt,s,t,dt,l,.

S e kertemben egy madár,

Terigetem, de nem vár.

Jaj Istenem, de nagy kár,

Hogy az ingem meg nem vár.

Várj meg ingem te madár,

Mer' magadra maradál.

Csírip-csírip te madár,

Mer' magadra maradál.

Ha te ingem meg nem vársz,

Örökké magadra jársz.

Csírip-csírip te madár,

Örökké magadra jársz.

Mikor kicsi lányka voltam (kezes tánc)

Moldva

l., t, d r m. d t, l; sfmr d r m.

sfmr mrr dmr dt,l,s, d.r.mrd r m.

Mikor kicsi leány voltam,

Zab aratni járogattam: ||

||:Markot hajtani nem tudtam,

Szeretőt tartani tudtam,

Fáj fáj fáj a szívem, fáj: ||

Fáj a szívem sárigra⁸,

Sárig hajú leányra: ||

||:Fáj a szívem feketére,

Fekete szemű legényre,

Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Fáj a szívem fehérre,

Fehér bundás legényre: ||

||:Fáj a szívem feketére,

Két fekete szép szeműre,

Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Kék a szeme, nem feketé,

Ki a fene ne szeresse: ||

||:Kék a szeme, szökjék ki,

Ne szeresse más senki,

Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Fáj a szívem szüvedért,

Két fekete szüvedért: ||

||:Fáj a szívem halálig,

Koporsóm bezártáig,

Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Kicsi madár, de fenn jársz,

Mi dolog, hogy alább nem szállsz: ||

||:Alább szállnék, de nem merek,

Szeretőd van, attól félek,

Fáj fáj fáj a szívem, fáj.

Este vagyon a faluba (kezes tánc)

Moldva

ll m l. tl m l.; ltd'r' m'm'd'm'

Este vagyon a faluba: ||

Készülj kislány guzalyasba.

Ájnánáná nánánáná nájáná nájáná

A legények a kapuban: ||

Leselkednek, mint a kutya.

Ottan fordulnak ajtóra: ||

Úgy körmöcsöl, mint a macska.

Ottan fordulnak ablakra: ||

Kukucsil bé, mint a róka.

Kukucsil bé, mint a róka: ||

Odafagyott az ajkára.

¹ Horváth Gyula, Mokányos együttes szerint² dallamváltozatos sor³ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 147. dallam, Pusztina 1984⁴ berék –⁵ -⁶ dallamhoz igazodás?⁷ vagy: színem sem volt⁸ sárig – szöke

Hozd ki kislány azt a gyertyát: ||
Engesszük le az ajkát.

Egy kicsi madárka (kezes)

Moldva

d r m m m. m.; r m f m r m d.

Ėgy kicsi madárka¹
Hozzám kezdje járni,
Virágos kertembe
Fészket kezdje rakni.

De azt az irigyek
Észre kezdék venni,
Kicsiny madár fészket
Széjjel kezdék hánni.

Madárka, madárka,
Te kicsi madárka,
Ménj el az én rózsám
Üvegablakjára.

Ha nem tudod, hová,
Kérdézz a szomszédját.
Mégmutassa nekéd
Pázsintos udvarát.

Pázsintos udvarát,
Sétáló gazdáját,
Ablakjában kinyílt
Csokros tulipántját.

Átokul meghagyom
Mindén éfiunak,
Ne tartson szeretőt
Titokba magának.

Mer én úgy maradtam,
Mind ősszel a talló,
Meknek ékességit
Levágta ja solló.

(Mer' én azt tartottam,
Nagyon elhírvadtam,
Szeretóm elhagyott,
Magamra maradtam.)

másképp:

Egy kicsi madárka hozzám kezdje járni: ||

Virágos kertembe fészket kezdje rakni: ||

Vasárnap jó regvel kimenék ez útra: ||

Látám édesemet, s ő es látá éngem: ||

Akarám kérdezni, merre jársz édesem: ||

Szeretőmhöz jártam, mi bajod van vélem: ||

KEZES ÉS SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI

Kicsi madár ♥ (kezes, szerba) (=Kilenc szeker)

Moldva

m m f m r. d.; d r m m r d m. r. m d t. l.; (la)

Kicsi madár hogy tudsz élni,
Kicsi madár hogy tudsz élni,
Mikor nem tudsz beszélgetni.

Mer' /lám/ én tudok beszélgetni,
Mer' én tudok beszélgetni,
Mégés alig tudok élni.

Kicsi madár, ej' be fenn jársz,
Kicsi madár, ej' be fenn jársz,
Mi az oka, alább nem szállsz.

Alább szállnék, de nem merek,
Alább szállnék, de nem merek,
Sok az irigy, s attól félek.

Mégés engedelmet kérek,
Mégés engedelmet kérek,
Hogy szeresselek, míg élek.

Mégés engedelmet kérek,
Mégés engedelmet kérek,

Téged szeretlek míg élek.

Kilenc szeker széna, szalma ♥ (kezes, szerba)

(= Kicsi madár) Moldva
v.ö. Felsütött a Nap... dal
m m f m m r. d.;

Kilenc szeker széna, szalma: ||
Min' rothadjon ki alóla.

Mennyi csillag van az égen: ||
Annyit sirüljön² egy éjjel.

Hogy vegyen példát minden róla: ||
Szeretőt ne rontson soha.

Felsütött a Nap sugárja: ||
Minden ember ablakjára.

Én Istenem mi az oka: ||
Az enyémre nem sűt soha.

Talán meg vagyok átkozva,
Az Istenőtől ostorozva,
Többi közül kiválasztva.

Vagy apámtól, vagy anyámtól: ||
Vagy egy jó testvérbátyámtól.

Vagy Istentől, vagy emberőt: ||
Vagy a régi szeretőtől.

Hogy ne legyen szerencsém soha,
Sem éltemben, se holtomba,
Sem egy ifijúságomba.

Én elmegyek, te itt maradsz: ||
Tölem több panaszt nem hallasz.

Akit hagytál, azzal maradsz,
Tölem több panaszt nem hallasz,
Akit hagytál, azzal maradsz.

-

Pusztinai³ hegy tetején: ||
Zabot kaszál egy szép legény.

Zabot kaszál a lovának: ||
Szeretőt keres magának.

Kaszál zabot ne vadlencsém⁴: ||
Szeress leányt, ne menyecskét.

Mer' én menyecskét szerettem.: ||
S azzal magam elvesztettem.

-

Mikor kicsi lányka vótam: ||
Zabaradni járogattam.

Hurkot⁵ hajítani nem tudtam: ||
Szeretőt tartani tudtam.

Én Istenem, kérlek verd meg: ||
Aki miatt gyászt viselek.

Ledől e fa (kezes, szerba)

Moldva

m f m r m d d s., / dd dr md fm rd dr md t, l, (v.
dd dr mm rd...)

Ledől e fa mozdítástól: ||
Megválnunk rózsám egymástól.

Úgy megválnunk mink egymástól,
Mint ez lapi⁶ ez ágától.

De ej levél helyreújul,
S az én szívem holtig búsul.

Mert e levél őszvel le hull,
De tavaszra helyreújul.

Helyre újul, mégsem búsul,
D'ez én szívem holtig búsul.

Búsulj szívem mer én sírok,
Szomorú levelet írok.

Szomorú levelet írok,
Tudjad, búcsúzni akarok.

Búcsúzásom nem szokásom,

² sirül – fordul

³ Pusztina falu

⁴ vadlencse ?

⁵ markot hajítani – kékék összeszedése

⁶ lapi – levél

Csak e sűrű (egy nehéz) sóhajításom.

Ha még sóhajítottam lenne,
Szűvem meg es szakadt lenne.

Szakadt lenne, utam lenne,
Ennyi bút nem értem lenne.

Mert búbanat keserűség,
Még a testvér is ellenség.

(„Ledől e fa” további szöveg:
Kerek erdő szerba dallam
„Kalagori nagy hegy alatt” szövegrész)

Kerek erdő, csendes patak (szerba, kezes)

Moldva, Pusztina

1. dallam: m m m r s l. r. / s l s f m d m m r r d t. l,
(ebben első sor háromszor)

2. dallam: s, s, d. r d r d l s. / s, s, m. r r d m r r d l.,
(ebben első sor kétszer)

Kerek erdő, csendes patak: ||
Jaj be rossz legénynek adtak.

Éjjel iszik, nem aluszik: ||
Nappal döglik, nem dolgozik.

Csak a pipa, s az álom: ||
Kapa nyele halálom.

Irigyeim mennyin vagytok: ||
Mind a kutyák, úgy uagttok.

Ugassatok, míg én élek: ||
Meddig bennem zeng a lélek.

Én Istenem, minek élek?: ||
Ha egy madártól is félek.

Árpa búza, édes málé: ||
Jaj be jó élet a lányé.

Mikor egyszer lány lehetnék, (S ha még...)
Megválasztanám a legényt.

Úgy megválasztánám a legényt,
Mind a piacon az edényt.

Ljány es vótam, mégsem tudtam,
Szűvemből én úgy búsultam.

S a legénynek a pirossát,
S a csipornak a mázasát.

(Az edénynek a mázassát,
A legénynek a pirossát.)

-

s, s, d. r d r d l s. / s, s, m. r r d m r r d l.,
vagy m f m r m d d. s., (Ledől e fa) dallam

Kalagari⁸ nagy hegy alatt,
Van egy forrás a föld /titok/ alatt.

S aki abból vizet iszik,
Rózsájától elbúcsúzik.

S úgy kell rózsám, úgy kell neked,
Sokszor mondtam én ezt neked.

Szeress egyet s ne maj' hármát,
Egygel es elég nagy bánat.

Verd meg Isten azt a szűvet,
Aki kettőt, hármát szeret.

Mer' én egyet szerettem vót,
S avval es megszenvedtem vót.

Szenvedek es amíg élek,
Meddig bennem zeng a lélek.

Én Istenem teremlettél,
S egy jó (víg) napot nem rendeltél.

Úgy meg vagyok keseredve,
Mint a fűzfa tekeredve.

Úgy elírvt⁹ bennem a szűv,
Mint mezőben lekaszált fű.

Csipkebokor 'z én szállásom,
S ott es nincsen megállásom.

-

Voltam én is mikor voltam,

¹ <http://mek.oszk.hu/02000/02074/html/18.html#mn-0102>
gy: Domokos Pál Péter 1938, 1-7 vsz.

⁷ könyv 312. o.

⁸ Kalagor – Lujzikalagor falu

⁹ elírvt – elhervadt

Voltam én is mikor voltam,
Virágok közt virág voltam.

De rossz kertészre akadtam,
De rossz kertészre akadtam,
Keze között elhervadtam.

S azt gondoltam míg a világ,
S azt gondoltam míg a világ,
Mindig ég a gyortya világ.

De már látom, hogy elalszik,
De már látom, hogy elalszik,
Halálomat sokan lesik.

-

S úgy fáj az én gyenge szívem,
De úgy fáj az én gyenge szívem,
Nem! om néked fáj e vaj nem.

Ha fáj es hát mit tudsz tenni,
Ha fáj es hát mit tudsz tenni,
Egyszer ennek így kell lenni.

S a búzának meg kell érni,
De a búzának meg kell érni,
S a szűvnek meg kell hasadni.

-

S úgy el vagyok keseredve,
De úgy el vagyok keseredve,
Mint a ficfa tekeredve.

De a ficfa hideg által,
De a ficfa hideg által,
Én az irigyek szájiktól.

Irigyeim mennyin vagytok,
De irigyeim mennyin vagytok,
Mint a kutyák úgy ugattok.

Ugassatok meddig élek,
Ugassatok meddig élek,
Meddig bennem zeng a lélek.

Ugassatok míg én élek,
Ugassatok míg én élek,
Mer én tőletek nem félek.

-

más:¹ (s,s,d.rdrd-l s. dallam)

Kerek erdő, falapi, mǎi,
Kerek erdő, falapi,
Éngem szeret valaki, mǎi.

Éngem szeret valaki, mǎi.
Éngem szeret valaki,
De nem mondom meg, hogy ki, mǎi.

Én megmondtam a seprűnek,
Én megmondtam a seprűnek,
Az nem mondta meg sénkinek.

Én megmondtam é legénnek,
Én megmondtam é legénnek,
sŐ megmondtá mindenkinek.

Verje meg az Isten őköit.
Verje meg az Isten őköit,
Elvették a szeretőmöt.

Ha elvette, éljen vele,
Ha elvette, éljen vele,
Csak előttem ne ölölje.

Mert előttem ölölgeti,
Mert előttem ölölgeti,
A szívemet késérgeti.

SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI

Ha folyóvíz volnék? ♥ (szerba)

Moldva, Lészped
l,l,l. ls.m.; sfm. r d s. ;

ütem: 6*4/4 vagy 4+6 lassú éneknél)

Ha folyóvíz volnék,
Bánatot nem tudnék,
Hegyek-völgyek között
Zengedezve járnék.

Hegyek-völgyek között

Zengedezve járnék,
Kaszáló részekre
Porondot³ hajtának.

Kaszáló részekre
Porondot hajtának,
Kövecses víz martján
Violát nevelnék.

Vetettem violát,
Várom kinyílását,
A régi babámnak
Visszafordulását.

Kinyílt a viola,
Ki es viragoza,
Az én régi babám
Vissza nem jött soha.

Vissza jó tavaszra,
Búza pirulásra;
Ha akkorra nem jó,
Akkor soha nem jó.

-(b)

Kövecses víz martján
Páratlan gerlice.
Annak is, édesem,
Én voltam egyike.

-(c)

Anyám, édesanyám,
Mikor feresztgettél,
Minek feresztgettél
Gyenge meleg vízbe.

Minek feresztgettél
Gyenge meleg vízbe,
Feresztgettél vóna
Jó lobogó vízbe.

Minsább takargattál
Gyenge gyócsruhába⁴,
Jobb bétakart vóna
Forró parázsába.

Jobb bétakart vóna
Forró parázsába,
Ne növeltél vóna
Irigyim szájába.

-(d)

Fújdogál egy nagy szél
Azt se tudom merről,
Alul-e, fejjel-e,
Vaj édesem fele.

Hajladozik nádszál,
Zörög a levele,
Az én irigyemnek
Meg nem áll a nyelve.

Este lefektükben
Fejük alá tesznek,
Reggel felkeltükben
Nyelvük alá vesznek.

Úgy tesznek, s úgy vesznek,
Hogy elveszejszenek,
Nem engedi Isten,
Hogy elveszejszenek.

-(e)

Kimenék egy hegyre,
Benézék egy kertbe,
Megláték egy asztalt
Bánatval terítve.

Két pohár volt rajta
Erdei bor benne,
Két pohár volt rajta
Erdei bor benne.

S annak es édesem
Én voltam az oka,
Kinek e világhoz
Nem volt része soha.

Zavaros a Tisza,
Nem akar megszállni.
Haragszik édesem,

Nem akar szólani.

Majd megszáll a Tisza,
Fenekig lesz tisztá,
Akkor szólna babám,
Nem felelek vissza.

Madárka, madárka,
Csácsogó rigócska,
Pendítsd meg nyelvednek
Gyönyörű szólását.

Pendítsd meg nyelvednek
Gyönyörű szólását,
Fűj én bús szívemnek
Vigasztaló nótát.

Meg se búsítottam,
Meg se vigasztalom;
Ki megbúsította,
Meg es vigasztalja.

Sok sötétbe' (szerba)

(= Jaj de szépen szól)

Moldva

d r m r m r d r ; mm. rr. d s,

Sok sötétbe, sok sárba, virágom virágom,
Sokat jártam hiába, virágom virágom.

Két pár csizmát elszaggattam, ...
Méges tőled elmaradtam, ...

Két pár csizma mi lett lenne,
Műk egymásé lettünk lenne.

Megdől e fa mozdítástól, (v.ö. Ledől e fa)
Mégválnuk, testvér, egymástól.

Úgy megválnuk mink egymástól,
Mint ez lapi⁵ ez ágától.

S e levél es őszvel leहुl,
De tavaszra helyreűjul.

Helyre újul, mégsem búsul,
D'ez én szívem holtig búsul.

Jaj de szépen szól egy harang,
Vajon kinek harangoznak.

Talán gyenge galambomnak,
Talán gyenge galambomnak.

Jaj, de szépen szól (szerba)

(=Sok sötétbe)

Moldva

d r m f m r d r m m r r d. s.;

Jaj, de szépen szól egy harang,
Virágom, virágom,
Vajon kinek harangoznak,
Virágom, virágom?

Talán gyenge galambomnak,
Virágom, virágom. :||

Tavaszi szél vizet áraszt,
virágom, virágom. :||

Minden madár társat választ, (Minden burján)
virágom, virágom. :||

Hát én immár kit válasszak,
virágom, virágom. :||

Én tégedet, s te engemet,
Virágom, virágom. :||

Bújjunk egymás árnýékába,
Virágom, virágom. :||

Menyecske (szerba)

Moldva

l, m fm rd m fr m l; s, r dt,l,s, dmr,t, l,l,
szőveg:⁶

Menyecske, menyecske,
Megmondtam az este,

⁵ lapi – levél

⁶ Magyar Népzenei Antológia VII. Moldva és Bukovina népzeneje 1

Simon Ferenc Józsefné Fazakas Ilona
gyűjtő: Domokos Pál Péter
felvétel időpontja: 1961.09.01.

¹ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 229. Lujzikalagor
1976 Kis Veronika 17é.

² dallam – vő: csak azért szeretek faluvégén lakni

³ porond – vízfolyás kis kiöntése, pocsolya

⁴ gyócs – finom fehér vászonanyag (növényi szálból)

Megmondtam az este:
Ne menj a cserésbe!¹

Me- megmar az kigyó
Szerelem képibe.
Me- megmar az kigyó
Szerelem képibe.

Menyecske, menyecske,
Tűkőr a tűzhelye,
Tégla ja padalja,
Papíros a padja.

Papíros a padja,
Csillag az asztala.
Papíros a padja,
Csillag az asztala.

Túl a vízen egy kosár

Moldva (szerba)
l, d m m l, d m.; r r r d m m l.;
r r r d t, l, s.; t, d r d t, l, m.

Túl a vízen egy kosár,
Abban lakik egy madár.
Abban lakik egy madár,
Aki engem rég hogy vár.

Várj madárka, várj, várj, várj,
Este hozzád megyek már.
Megvizsgálom szívedet,
Véle szeretetedet.

Túl a vízen zörgős malom,
Ott örül az én galambom.
Ott egyebet nem örölnek,
csak bűt s bánatot eleget.

Nékem is van egy bánatom,
Oda viszem, lejáratom.
Egy szem búza, kettő rozs,
Felöntöttem, járja most.

Én Istenem, halálom,
Nem ér engem az álom.
Mer' az álom nyugodalom,
S a szerelem szívájdalom.

Én Istenem teremőm,
De beteg a szeretőm.
Én Istenem gyógyítsd meg,
S harmadnapra fullaszd meg.

KECSKE TÁNC

VEZÉNYSZÓK

LÁNY ELŐRE

Elé, elé, még vissza,
A gyűrűmet add vissza,
Mer' ha vissza nem adod,
Kitépek a hajadot.

Elé, elé kecskecském,
Penderedjél, menyecskecském.

Előre csak előre,
Lássuk mi lesz belőle.

IRÁNYVÁLTÁS

Sírítsd meg, fordítsd meg,
Ha szereted, csókold meg.

EGYÉB (tánccházás)

Sírítsd, sirítsd, csak sirítsd.

Sírítsd meg, de ne fordítsd meg.

Eléfelé indítsd meg.

Hátrafelé indítsd meg.

Sírítsd meg, fordítsd meg,
Össze-vissza indítsd meg.

Este jó, szürkül bé² (kecske tánc)

Moldva

sss.Iss.; lsmrdrrd.;

Este jó (vagyon), szürkül bé,
Tűzhelyeket seperj bé, (szeperd)
Mer' nem tudod ki jó bé,
S egy szép legény döndül³ bé. (Ki az este bėjött vót)

Ki az este bėjött vót,
Kilenc almát hozott vót.
Mind a kilenc piros vót,
S e legény es serény (cinos / egy jó) vót.

Tegnap ki bėjött vót,
Kilenc almát hozott vót.
Mind a kilenc rothaadt vót,
S e legény es egy rěstés vót.

Z'este ki bé jött vót,
Tarisnyája teli vót.
Tarisnyába túró vót,
E legény es serény vót.

S ez e legény piros vót,
Neki háta murhás⁴ vót.
Ő egy kicsit szennyes vót,
Mert ő csobán⁵ legény vót.

Ne nézzetek szennyes vagyok,
Mert én csabán legény vagyok.
Haza menek, tisztát veszek,
Méges ügyes legény leszek.

Édesanyám, ehethém,
Ezt a legényt szeretném.
Ingemet, ha elveszen,
Én csak túrót ehethem.

Szerettelek szépecske,
Bukilái⁶ menyecske.
Szerettelek, szerettelek,
Soha el nem feledlek.

-

Azért vagyok lenbimbó⁷,
Hogy szeressen a bírő.
Azért vagyok lenvirág,
Hogy szeressen a világ.

Ne bánd édes virágom⁸,
Hogy én élem világom.
Éljed té's es nem bánom,
Még szívemből kívánom.

Zurgó dió, mogyoró,
A leánynak az való.
Kert tetején döglött ló,
A legénynek az való. (Az a legényeknek jó.)

Aki reánk haragszik,
Egyen békát tavaszig.
Tavasz után egeret,
Míg a szeme kimered.

Az ajtóg meg vissza (kecskés)

(kecske tánc, „öreges” – lapos magyaros is)⁹

Moldva
l, l, l, l l l.; sm rr sf m.//sm rr sd d.

Elé 'zajtóg még vissza,
sÉ gyűrűmöt add vissza.
||:Ha te vissza nem adod,
Kitépek é hajadát: ||

Őszvel érik é barack,
Kédd el, mondja, ha paraszt.
sAggyig mondd, te paraszt,
Míg lehullott é barack.

- (v.ö. csujogatók)

Ne szorítsd a kezemet,
Ismerem az eszedet: ||
Ismerem az eszedet,

³ x

⁴ murhás – növénydarabkák rajta (NL)

⁵ csobán – birkapásztor

⁶ Bukilái – falurez Bogdánfalván

⁷ v.ö. csujogatók

⁸ v.ö. lapos magyaros

⁹ Sereš-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 41/a, Klézse 1987 Lórinč Györgyné Hodarog Luca

Hozzám való kedvedet: ||

Egyszer kértem nem adtál,
Kender-áztatni váltát: ||
Hazajötté vizesen,
Adtál lenne szívesen.
De az nekem nem kellett,
Mert a leve csepegett.

Ez az ember akkora,
Mint egy túrós putyina: ||
Hogy ne legyen akkora,
Ha nem dolgozott soha.: ||

Csóré pince, vak ablak,
Este csórén kaptalak: ||
Ha még egyszer úgy kaplak,
Én es jól megdolgozok.: ||

Járd ki lábam, járd ki most,
Nem parancsol senki most.
S az én lábam kijárja,
Reászokott a táncra.

Este lett a leányságnak,
Minden nyári virágszálnak.
Este lett a legénségnek,
Minden nyári fűzlevélnak.

Magas vagy te, mint e nád,
Tébe feresztett anyád.
Tébe, vajba feresztett,
Most szárnyadra eresztett.

Úgy tudunk mű táncolni,
Mint nanónak¹⁰ tyúkjai.
Nagyon jól él e vándor,
S az ellopott búzából.

Aki reánk haragszik,
Egyék békát tavaszig.
Kert tetején döglött macska,
Az e legényeknek laska.

-

Kerek utca, kicsi ház¹¹,
Benne rózsám mi' csinászl¹²: ||
Csinosítom magamat,
Várom a galambomat.

Gyere, babám, a kútra,
S adj egy csókot az útra.
Én es egyet, te es más,
Ne felejtük el egymást.

Árva csían kert mellett,
S az én babám más mellett.
Ül másnak az öliben,
Nekem kacag szemembe.

MÁS TÁNCOK ÉNEKEI

Magos vagy te (lapos/öreges magyaros)

Moldva
dr mm mm l

Magos vagy te, mint e nád,
Tejbe feresztett anyád. : ||
||:Tejbe-vajba feresztett,
Most szárnyadra eresztett. : ||

Azért vagyok lenbimbó,
Hogy szeressen a bírő.
Azért vagyok lenvirág,
Hogy szeressen a világ.

Ne bánd édes virágom,
Hogy én élem világom.
Éljed té es, nem bánom,
Még szívemből kívánom.

Ez a lapos magyaros,
Kinek lába facsaros.
De táncolom én estig,
Míg e csizmám kifeslik.
Ha kifeslik megvarrom,
S ezt a táncot kijárom.

¹ v.ö. Sereš-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 61. és
könyv 301. o és 310. o (Kerek udvar)

¹⁰ nanó:

¹¹ Szöveggyűjtemény csángó gyermekeknek 2005

¹² v. ö. tanulószërba

Elé zajtógig (lapos/öreges magyaros)

Moldva

l,l,l,l, lll-

Elé z'ajtógig, s vissza.S g gyűrűmet add vissza.

S ha te vissza nem adod,

Kitépem e hajadat.

Szeretóm vala ♥ (szerba studencilor tánc)

Moldva

s,mm. m.rd m r d.; s s s f s f m; r d l, s, d r m.

Szeretóm vala, szép vala,

Neki foga s elhagya: ||

S e ki miánt elhagya,

Lepje meg a nagy hangya.

Lepje meg a nagy hangya,

Égje meg a tűz lángja.

Szeretsz éngem, szeretsz mást,

Vasárnapra keress mást: ||

Mást kerestél, nem kaptál,

Mind csak hezzám fordultál.

Mind csak hezzám fordultál,

S majtig megbolondultál.

Sírít az orsóm egy-kettő,

Harmadik e szeretóm: ||

Negyediket nem várom,

'Z ajtó mellé bézárom,

'Z ajtó mellé bézárom,

S e seprűvel kihányom.

Kerek utca, kicsi ház,

Benne rózsám mi' csinálz: ||

||: Csinosítom (csinogatom) magamat,

Várom a galambomat. : ||

Kerek utca szegelet,¹

Jártam én ott eleget.

Ha még egyszer ott járok,

A rózsámra találok.

Kerek alma, falapi,

Szeret engem valaki.

De nem mondom meg, hogy ki,

Hogy ne tudja meg senki.

Kerek alma, falapi,

Szeret engem valaki.

Ha szeret, hát engedd be,

Lajbid² alá gombold be.**Le az úton, le-le-le,**

Cserebimbó levele.

Béhullott az ölembe,

Szeretómnek szerelme.

Csiti kutya, ne ugass,

Este jön a guzsalyas.

Ha megjön a guzsalyas,

Akkor kutya mind ugass.

Jajj Istenem, este van,

Az én rózsám messze van.

Keszkenőm is nála van,

Víg örömem benne van.

Nekem nincsen szeretóm,

Csak egy rongyos keszkenőm.

Szebbik felét fordítom,

A rózsámat gondolom.

Csicseri borsó bablencse,

S a kékszemű menyecske.

Had üljél az ölembe,

Had nézzek a szemedbe.

Had nézzek a szemedbe,

Had nyúljak a zsebedbe.

Adj egy csókot én egy mást,

Hogy ne felejtsük egymást.

Adtam biz' én, adok is,

Ha tudom, meghalok is.

mmmd rr m-r-d; mmd r d-t-l;

d.r. mrdt,l; mmd r d t, l, l,

Eccer jártam Gyulára,

Keccer Magyarországra.

Ej-haj figefalevél,

Nem zörög, ha nem fújja a szél.

Itt én hallék magyar szót,

Nyisd meg rózsám az ajtót.

Ej-haj göndör e babám,

Szeretsz-e még engem igazán.

Le az úton ♥ (seremoj tánc)

Moldva

m l l l m l l. d' d' r' d' t l l / mm rr dr m / mm rr dd

s.

||: **Le az úton, le-le-le,** (Le patakon)Fehér bosztán³ levele: ||

||: Édesim elejibe,

Édesim es fejrbe: ||

Fehér galamb képibe'

Felülök ez ölbe.

Csirikolok⁴ szemibe,

Mint madárka fészkiibe.

Fenn a csillag, fenn az ég,

Még eszedbe jutok én.

De már akkor késő lesz,

Mer a szívem másé lesz.

Ne nézz reám, ne kacagj,

Mert a szívem megszakad.

Reám néztél, kacagtál,

Tőlem (nálam) nélkül maradtál.

Ne nézz reám, ne szeress,

Mert megtudják, ohgy szeretsz.

Reám néztél, szerettél,

Megtudták, hogy szerettél.

-

Árva csiján koszorú,

Mért vagy szüvem szomorú.

Hogyne lennék szomorú,

Elhagyott egy szigorú.

Elhagyott egy szigorú,

Felfogott egy nyomorú.

Árva csiján kert mellett,

'Z én szeretóm más mellett.

Hadd, hogy üljön más mellett,

Ha ingemet nem szeret.

Nem szerettél, elvettél⁵,

Mást kerestél, nem llettél.

Mikor nekem kelleltél,

Akkor messze kerültél.

Most hogy én neked kellek,

Én es messze kerüllek.

Táncolj kecske ♥ (floricrika, virágtánc)

Moldva

l m r m r d m. / l m r m r d l, / d r r m r d m.

Táncolj kecske, ne állj meg,

Mer' az Isten nem ver meg.

Táncolj kecske, ne állj meg,

Mer' az Isten nem ver meg.

(tánc)

Kukorica csutika,

Rázkolódjál Mária.

Kukorica csutika,

Rázkolódjál Mária.

(tánc)

Csuti-boti csutika,

Ketten hálunk Mária.

Csuti-boti csutika,

Ketten hálunk Mária.

(tánc)

Le patakon le, le, le,

Cserebimbó levele: ||

||: Béhullott az ölbe,

Szeretómnek szerelme: ||

Ha szeretóm barna lenne,

Ez ostora hosszú lenne. : ||

De szeretóm nem es barna,

Nem es derék az ostora.

Érted vagyok szüvem beteg,

Ráz a mindennapi hideg.

Érted vagyok szüvem beteg,

Ráz a mindennapi hideg. (tánc)

-

Kicsi medvét megfogták,⁶

Táncolni tanították.

Cunng-bunng e medve,

Nincsen neki jókedve.

Ide lábam ne tova,

.....

Mért ez oláh faluba,

Még a tyúk is rossz fajta.

Ide ki e gödörbe,

Turót adnak hitelbe.

De nem adnak mindennek,

Csak a jó legényeknek.

Virágos kenderem (serény magyaros tánc)

Moldva

mm l ls. m sf m rd. m;

sf m rd. r m r d s, l, l; s, t, r md. l, s, t, r md. m;

Virágos kenderem elázott e tóba,

Nem megmondtam lánnyom, ne menj a fonóba.

Orsódat elejtetd, nem lesz ki feladja,

Bánatos szüvedet ki megvigasztalja.

Ne szeress, ne szeress, mert nekem nem kellesz,

Ne szeress, ne szeress, mert nekem nem kellesz.

Elmúlt az az üdő, mikor voltál kedves,

Elmúlt az az üdő, mikor voltál kedves.

-

Szeretóm e táncba, gyűrűm ez ujjába,

Minden fordulásra ragyog ez ujjába.

Szeretóm es voltál, kerítóm es voltál,

Verjen meg ez Isten, ha igaz nem voltál.

tovább:**Igaz lettél lenne, el se hagytál lenne,**

De igaz nem voltál, engemet elhagytál.

Ki miján elhagytál, verje meg ez Isten,

Ki miján elhagytál, verje meg ez Isten.

(S) azért szeretek én oda vízre menni, (falu szélén lakni)

Mer' az én galambom oda jár itatni.

A lovát itassa, magát fitogassa,

Két piros orcáját velem csókolassa.

vagy tovább:**Igaz lettél lenne, el se hagytál lenne,**

De igaz nem voltál, engemet elhagytál.

Verje meg ez Isten szeretómnek házát,

Nem es az ő házát, csak az édesanyját.

Minek tiltotta el tőlem az ő fiát,

Minek tiltotta el tőlem az ő fiát.

Ha neki fia vót, nekem szeretóm vót,

Ha neki édes vót, nekem szerelmes vót.

-

Ne csókolj, ne szeress, mer' nekem nem kellesz,

Mi haszna, ha szép vagy, örökké beteg vagy.

Csókolj, rózsám, csókolj, egyszer es, kétszer es,

Egyszer es, kétszer es, még tízenkétszer es.

Ha akarsz ölelni, tanulj meg ölelni,

Ha akarsz csókolni, tanulj meg csókolni.

Ki az ő édesim igazán szereti,

Nincsen olyan árvíz, hogy föl nem keresi.

Én az én édesim igazán szerettem,

Nincsen olyan árvíz, hogy föl ne keressem.

Eccer jártam Gyulára (szerba studencilor)

Moldva

¹ v.ö. Erdélyi Magyarság – Népdalok (Bartók, Kodály) 104.² lajbi – ruha, mellény³ bosztán – tők⁴ csirikol – csiripel⁵ elvet – eldob⁶ [2018. 07. 21. Széplak, Gyula féle Annától] 3 vsz.

-
Csak azért szeretem a magyar menyecskét,
 Jól meg tudja főzni a borsót s a lencsét.
 A borsót s a lencsét, s az ecetes cibré,
 Az ecetes cibré, a bárány levecskét.

Csak azért szeretek falu végén lakni,
 Hogy az én édesem oda jár itatni.
 Lovát ifogassa, magát ifogassa, (A lovát itatja,
 magát oltoztatja)
 Két piros orcáját velem csókoltatja.

-
(Verjen meg ez Isten, veretlen ne hagyjon,
 Kilenc esztendeig mind e hideg rázson.
 Ne csak egyszer másszor, vaj egy héttbe
 kétszer,
 Vaj minden órába, vaj csak tizenkétszer.

Verje meg az Isten azt ez ördög bábát,
 Minek tiltotta vót tőlem e-zó fiát.
 Ha neki fia vót, nekem szeretóm vót,
 Ha neki édes vót, nekem édesebb vót.)

Lérem-lérem (bulgáros tánc)

Moldva

m m m m r d r r m m r d

Lérem-lérem, utolérem,
 Száz kutyával összetépem.

Keresem, keresem (keresél tánc)

Moldva

m d m d m f m. r t, r t, r m d.

Keresem, keresem, nem kapom,
 Ha megkapom, megcsapom: ||
 Ha elérem, megfogom,
 Én őt mindjárt csókolom.

Ez a leány kicsike,
 Szökik, mint e gerlice: ||
 De a legény nagyecská,
 Szökik mint e lovacská.

Fehér végű kendőbe,
 Menjünk ki az erdőbe.
 Veres végű kendőbe,
 menjünk menyeközbe.

Úgy tudunk mi táncolni,
 Mint a molnár tyúkjai.
 Mert az jól él e vámból,
 S az ellopott búzából.

Elé z'ajtója, s vissza,
 S a gyűrűmet add vissza.
 S ha te vissza nem adod,
 Kitépem e hajadat.

Magas vagy te mint e nád,
 Tejbe feresztett anyád.
 Tejbe-vajba feresztett,
 S most szárnyadra eresztett.

-
Keresem, keresem, mosulé,
 Csortás, boltás, kosulé.¹
 Ha elérem, megkapom,
 Öröme megcsapom.

-
(Fejné egy kendővel,
 Menjen ki ez erdőbe.
 Veresné e kendővel,
 Menjen el a mezőbe.)

Mikor Gergel legén volt (Gerelytánc)

Moldva

m m m m f m r d / r r r m m r d

Mikor Gergél legén vo(l)jt,
 Jaj, micca szép legén vo(l)jt,
 Édes Gergelyém, é kedves Gergelyém.

Jaj, micca szép legén vo(l)jt,
 sŐ nekém szeretóm volt,
 Édes Gergelyém, é kedves Gergelyém.

Gergel sültűt² a pincében
 Én táncoltam a görlicsb³,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Papuccsajim kopogtak,
 Pántlikáim zurogtak,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Papucskájim kop-kop-kop,
 Pántlikáim zér- zér- zér,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Pántlikáim zér- zér- zér,
 Mátkecskájim hër- hër- hër,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Mikor Gergél legén vo(l)jt,
 sŐ nekém guzsalyat csánt vót,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Vérés bárson sivegém,
 Kécskeszémű Gergelyém,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergel sültűt, sén táncoltam
 Jaj de akkár szép léán vo(l)jtam
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.⁴

-
Mikor Gergél legén vo(l)jt,
 Jaj, micca szép legén vo(l)jt,
 Édes Gergelyém, é kedves Gergelyém.

Jaj, micca szép legén vo(l)jt,
 sŐ nekém szeretóm volt,
 Édes Gergelyém, é kedves Gergelyém.

Jaj, micca szép legén vo(l)jt,
 Csipkefából botja volt,
 Édes Gergelyém, é kedves Gergelyém.

Mikor Gergél legén vo(l)jt,
 Ő nekém szeretóm volt,
 Édes Gergelyém, é kedves Gergelyém.

Gergel sültűt a pincében,
 Én táncoltam a görlicsb³,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergel fújta, én táncoltam,
 Jaj de szépen járogattam,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Papucskáim kopogtak,
 Pántlikáim zurogtak,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Kurtán köttem katrincámat,
 Gergely szidta Mária⁵mat,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergely szeretóm vala,
 Selyem kendóm es vala,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

-
Mikor Gergel legény volt,
 Olyan táncos egy sem volt,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem,

(Nekem való csomes⁵ volt,
 Nekem szép hazám es volt,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.)

Gergel sültűt⁶ a gerlicsb⁷,
 Én táncoltam a pincében,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Gergel sültűt, én táncoltam,
 Jaj de kedves leány voltam,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Édes voltál, sebes voltál,
 De szivednél ördög voltál,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

Édes voltál, sebes voltál,
 S utoljára be jó voltál,
 Édes Gergelem, kedves Gergelem.

² sültű – furulya

³ gerlics – pincelépcső, lejárát

⁴ eddig: Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 44/a

⁵ szöveg?

⁶ sültű – furulya

⁷ gerlics – pincelépcső, lejárát

Elindultam (hoina tánc, táncházi)

Elindulék szórt gyűjtni, szederinda-rinda,
 Elindulék szórt gyűjtni, szederinda-rinda.

Hát a szórrel mit csinálsz.
 Hát a szórrel mit csinálsz.

Szitát kötök belőle,
 Sitát kötök belőle,

A szitával mit csinálsz.
 A szitával mit csinálsz.

Lisztet szitálgatok véle,
 Lisztet szitálgatok véle,

Hát a liszttel mit csinálsz,
 Hát a liszttel mit csinálsz,

Málét sütök belőle,
 Málét sütök belőle,

A málével mit csinálsz,
 A málével mit csinálsz.

Szeretőt fogadok véle,
 Szeretőt fogadok véle,

Szeretővel mit csinálsz,
 Szeretővel mit csinálsz.

Nappal véle kapálgatok,
 Éjjel véle hálólgatok,

Egyszer jártam (csárdáska tánc)

m d s, d r m f m s.

Egyszer jártam Gyulára,
 Kétszer Magyarországra.
 Itt én hallék magyar szót,
 Nyisd meg rózsám az ajtót!

Réce menyen (ráca tánc)

Réce menyen a Dunán,
 S e recuj egymás után,
 Pipe visszamaradt,
 Üssünk hámat a jobbal,
 // S a ballal is mind csak úgy,
 S a jobbal is mind csak úgy //
 Egy talpas, egy sarkas, járjuk ki!

ÉNEKEK

(TÁNC NÉLKÜL)

Kalagori kecskecske⁸ (gyerek)

Moldva

d s, d s, d r m. dm.(vagy f) m m r r.
 r d t, l, s, t, r r d

Kalagori kecskecske,
 Szüm-szüm-szüm, szüzeckske,
 Szeress ingem szüzeckske, ku-ku.

Ha te ingem szeretnél,
 Szüm-szüm-szüm, szüzeckske,
 Sáríg csizmát viselnél, ku-ku.

De te ingem nem szeretsz,
 Szüm-szüm-szüm, szüzeckske,
 Sáríg csizmát sem viselsz, ku-ku.

Fáj a szüvem szüvedért,
 Szüm-szüm-szüm, szüzeckske,
 Két fekete szemedért, ku-ku.

Azt a macska vegye ki,
 Szüm-szüm-szüm, szüzeckske,
 S az ablakba tegye ki, ku-ku.

más: ⁹

Este vagyon, szürkül be,
 Csim, csim, csim, csiriskám,
 sŐ suttkot!¹⁰ seperd bé, rozsám.

sŐ suttkot!¹ seperd bé,

¹ mosulé,csortás, boltás, kosulé –

⁸ Folker: Kecskétánc CD, 2006, Sepsiszentgyörgy (Melkuhn Róbert, Csibi Szabolcs, Kelemen István, Kerekes Boglárka)

⁹ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 235. Klézse, 1987, Bordás Valéria, 17é.

¹⁰

Csim, csim, csim, csiriskám,
Mert nem tudod, ki jött bé, rozsám.

Ki az este bėjött vót

Csim, csim, csim, csiriskám,
Kilenc almát hozott vót, rozsám.

Kilenc almát hozott vót

Csim, csim, csim, csiriskám,
Mind a kilenc rothadt vót, rozsám.

Mind a kilenc piros vót

Csim, csim, csim, csiriskám,
S e legény es egy jobb vót, rozsám.

Mind a kilenc rothadt vót,

Csim, csim, csim, csiriskám,
S e legény es egy rossz vót, rozsám.

-

Egyszer jártam nálatok,

Csim, csim, csim, csiriskám,
Letörött az ágyatok, rozsám.

Letörött az ágyatok,

Csim, csim, csim, csiriskám,
Tetű, bolha szotyogott, rozsám.

Érik, érik a cseresznye

Moldva

l,t, d t, t,l,l,s,

Érik, érik a cseresznye,

Kondorodik a levele, hajahaj. (bodorodik, pirosodik)
Mennél inkább kondorodik,
S annál inkább csokrosodik, hajahaj. (szomorodik)

Felhágok e tetejére,

Válogatok az értibe, hajahaj.
S az értibe s a jóvába,
S özvegyasszony szép fíjában, hajahaj. (a legénynek szálásába)

Elindultam e lefelé,

Senki se mondá, gyere bé, hajahaj.
Gyere bé, édes, gyere bé,
Egyedül vagyok ide bé, hajahaj.

Egyedül adott ez Isten,

Egyedül búsulok én már, hajahaj.
Egyedül hagyott az Isten,
Egyedül búsulok immán, hajahaj.

Gyere bé, édes, gyere bé,

Jó édes cibkrét adok én, hajahaj.
Édes cibkrét, túrós málét,
S a val tőtsük el életünk, hajahaj.²

Tűzmalomban van egy gyertya, (ég)

Gyenge piros legény tartja, hajehaj.
De szeretném a gyertyáját, (úgy)
De még jobban a tartóját, (annál inkább)
hajehaj.

Sárga haja, gyócs az inge,

Azért fáj a szívem érte, hajahaj.
Gyócs az inge, szépen lobog,
Az én szívem érte dobog, hajahaj.

Ha még egyszer leány lennék,

Megválogatnám a legényt, hajahaj.
Megválogatnám a legényt,
Mint piacon az új edényt, hajahaj.

Megcsengeném, megpengetném,

Ha rossz volna, földhöz verném.

A pünkösdi rózsá³

Moldva

m t szi l t t.; d' t l l t t.;

r' d' t l t szi.; t l szi f m szi.; t l szi f m m.⁴

másik dallam: d t, l, l, m. m.; f m r d m. r.

A pünkösdi rózsá

Kihajlott az útra,
Mind azt rikojtossa,
|| : Szakajszanak róla: || (ism. a 2. dallamnál)

Még es szakajszottam,

De elszajszottam.
Leány barátimnak
Mind elosztogattam.

Újra szakasztanék,

Vaj jóra akadnék.
Vaj jóra, vaj rosszra,
Vaj holtig bánatra.

S a pünkösdi rózsá

Nyárban virágozik,
Az én édesem es
Akkor házasodik.

Vaj egyél vaj igyál,

Vaj megházasodjál,
Más ember ajtaján,
Ne orcátlankodjál.

Nem eszem, nem iszom,

Meg sem házasodom.
Más ember ajtaján,
Nem orcátlankodom.

más:⁵

A pünkösdi rózsá

Kihajlott az útra,
Nekem is kihajlott
Szekeremnek rúdja.

Nem tudom édesem

Jóra-e vagy rosszra,
Jóra-e vagy rosszra,
Vagy holtig (juntig) bánatra.

Adná az Isten jóra,

Ne fordítsa rosszra,
Ne fordítsa rosszra,
Vagy holtig bánatra.

-

Kimenék az útra,

Lenézék ez utcán,
Látám édesemet,
Ő is látta engem.

Akarám szólítani,

Szánom búsitani,
Az ő gyenge szűvit,
Megszomorítani.

Úgy is megszólítám,

Égy szóval, kettővel,
Ne menj el, édesem,
Ne hagyj el ingemet.

Ne menj el, édesem,

Ne hagyj el ingemet.
Megveszen ingemet
saNagy hideg havasan.

Megveszen ingemet

saNagy hideg havasan.
saNagy hideg havasan,
Disznóturkáláson.

Nem veszen tégedet,

sĚ meleg cergébe⁶
Nem veszen tégedet,
sĚ meleg cergébe.

-

Ě kicsi madárka,

Ki ül lē küszöbre,
Küldené levelit,
Törüli zemeit.

Küldené levelit,

Küldené rigótól,
Rigó olyan madár,
Felül lē fészkére.

Felül lē fészkére,

Száll a levelire.
Felül lē fészkére,
Száll a levelire.

Moldva

sssl.s.lsfmr.; f.s.l.l.ssmmd.; d r m d s s l s; d m fm r m d d.

Ez a kicsi Lészped nem jó helyen van,

Közepiben egy rózsá es van.
Körös-körül van még kettő,
Rászállott egy bús gilice.

Megmondtam vót te bús gilice,

Ne rakj fészket az útszélire.
Mert az úton sokan járnak,
Kis fészkekre reátalálnak.

Ne sírj ne sírj, te bús gilice,

Visszajő a te párod ide.
Nem kell nékem senki párja,
Ha az enyim el vagyon zárva.

El van zárva a vas-zár alá,

Büszke román király fegyvere alá.
Nincsen olyan, aki kizárja,
Ki a babám megszabadítsa.

Szabadulnék babám, ej de nem lehet,

Ki kell töltsen a három évet.
Egyet töltek a babámért,
S kettőt a régi hazámért.

Duna vize, Tisza vize

Moldva⁷

s s l s m d r s.; lsfmr.d.; (dó)
koboz: G (D,A;A,D;G,A,A,D)

Duna vize, Tisza vize,

Mind a két széle sárga./
Közepibe, közepibe,
Egy kismadár leszálla.

Két szárnyával veri szélre a vizet,

Most tudtam meg egész világosan,
Hogy a babám nem szeret.

Ha nem szeret, ha nem szeret, mondja meg,

Hadd ajánljam, hadd ajánljam,
Gyöngé szívem másnak es.

S ha nem szeret, járjon annak utána,

Zöld a kökény, zöld a kökény,
A levele nem sárga.

Ha nem szeret, ha nem szeret, mondja meg,

Hadd ajánljam, hadd ajánljam,
Gyöngé szívem másnak es.

más:⁸ (dallam: d' s l s m r d s.; s s f m r d d;
f m f r m f s l l s; d' s l s m r d s)

másképp:

Duna vize, Tisza vize,

Mind a két széle sárga.
Közepibe, közepibe,
Egy kismadár leszálla.

Két szárnyával kétfelé ver a vizet,

Ěn most tudom, Ěn most tudom,
hogy a babám kit szeret.

Ha te tudad, gyöngé babám, nem szeretsz,

Mért nem küldtél, mért nem küldtél,
Nekem egy bús levelet.

Küldted volna Puszina patakjára,

Tetted volna, tettéd volna,
Ablakimnak fájára.

Gyere ki te gyöngyvirág⁹

Moldva

l, m m m m r m. dr r r d m. d.

Gyere ki te gyöngyvirág,

Mert feljött a holdvilág, jaj: ||

Majd kinézek ablakon,

S az lójbimat gombolom,
Szeretőmet gondolom, jaj: ||

A te vasas kapudat,

Ez a kicsi Lészped nem jó helyen van

1

² eddigi 5 szakasz: Pozsony F.: Szeret vize martján; Kolozsvár 1994, Hodorog Lucától. 72.

³ kolozsvári 226.o.

⁴ frig sor szi-vel (mi, fa, szi, la, ti, dó)

⁵ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 174/a-176.

⁶ cserge –

⁷ Gyöngyös György énekl (újstílusú énekből alakult táncházmozgalmi „fertőzött” népdal NL)

⁸ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 200.

⁹ 308. o. és 222.o. kolozsvári

Más zörgeti, de nem én, jaji: ||

Hadd zörgesse, ha nem én,
Még eszedbe jutok én, jaji: ||

A te karcsú derekad,
Az ölelje, de nem én, jaji: ||

A te piros orcádat,
Más csókolja, de nem én, jaji.
Hadd csókolja, ha nem én,
még eszedbe jutok én.

A te kicsi gyűrűdet,
Hadd húzza fel, ha nem én.

Feljött a nap szép fényesen¹

Moldva

rri,l,rrdr; mdf.m.rmd.d.; ms f m rr l, s.; dr mr d ta, l,l,.

|| : Feljött e nap szép fényesen: ||
|| : Ingem nem süt igenesen: ||

Fel es jött, el es halada,
Z'én szívem gyászba marada.

Gyászba marad, gyászba es lesz,
Míg édesim katona lesz.

Mikor onnat hazajó lesz,
Szívemben nem búsulok lesz.

Átal menék e temetőn,
Jut eszembe z'én szeretőm.

Jútnak eszembe szavai,
Csordulnak élém könnyvei.

Kit ölembé, kit e földre,
Kit édesim elejibe.

Alá-felé (Tova-felé) megnyílt az ég,
Mondd meg rózsám szeretsz-e még.

Szeretnélek, de nem merlek (érlek),
Szeretőd van, s attól félek.

Tőle engedelmet kérek,
Hogy szeresselek, míg élek.

Ideki' a piacon

Moldva

m, l, t, r d t, l, d t, l, / rrr r r m m dt, l,

Ideki' a piacon, piacon,
Libidari² dombon, longari hegyen,
Szegefűt árul egy asszony.

Jertek lányok, nézzük meg, nézzük meg,
Libidari dombon, longari hegyen,
Ha szépecske, vegyük meg.

Ha szépecske, vegyük meg, vegyük meg,
Libidari dombon, longari hegyen,
András nevezetűnek.

Túl a vizen egy malom, egy malom,
Libidari dombon, longari hegyen,
Túl a vizen egy malom.

Öt kaszál ez angyalom, angyalom,
Libidari dombon, longari hegyen,
Öt kaszál ez angyalom.

Nem hajlik e fű után, fű után,
Libidari dombon, longari hegyen,
Nem hajlik e fű után.

Csak e szép cinkák³ után, cinkák után,
Libidari dombon, longari hegyen,
Csak e szép cinkák után.

-

Ideki' a piacon, piacon,
Libidari⁴ dombon, longari hegyen,
Szegefűt árul egy asszony.

Jertek lányok, nézzük meg, nézzük meg,
Libidari dombon, longari hegyen,
Ha szépecske, vegyük meg.

Köss bokkrétát belőle, belőle,

Libidari dombon, longari hegyen,
Küldjed el egy legénynek.

Küldjed el egy legénynek,
Libidari dombon, longari hegyen,
Gyurka nevezetűnek.

Ha megkérdi, ki kötötte, ki kötötte,
Libidari dombon, longari hegyen,
Máris leány kötöttje.

Köss te Máris máccor es, máccor es,
Libidari dombon, longari hegyen,
Kapsz te csókot százat es.

'Z én szeretőm egy csiki, egy csiki,
Libidari dombon, longari hegyen,
S e bocskorát úgy köti.

(S e bocskorom mazzagja, mazzagja,
Libidari dombon, longari hegyen,
Flútorval⁵ van megfestve)

-

másik dallam⁶: m l l l t r' d' t l t r' d' t l

Ide ki a cëndérbe(n), cëndérbe(n),
Kilenc kutya libidari dombán,
Logári hegyen dögölve, dögölve.

Kilenc legén méjjettik, méjjettik,
Húzogaszák libidari dombán,
Logári hegyen letészik, letészik.

sHa nem bírják, letészik, letészik,
Kifakasztják libidari dombán,
Logári hegyen megészik, megészik.

-

Jó gazdasszon vagyok ién, vagyok ién,
Két fazokba' Kifakasztják libidari dombán,
Logári hegyen főzöm én, főzöm én.

szÉzgyikbe(n) főtt laszka,) főtt laszka,
szÉ mászikba(n) libidari dombán,
Logári hegyen fuszulyka, fauszulyka.

Zöld az erdő, zöld a petrezselyem⁷ ♥

Moldva

drm.m.rdmr.r.; ssl.l.sm ss d.d. (dó)

Zöld az erdő, zöld a petrezselyem,
Benned rózsám meghűlt a szerelem.

Nemcsak meghűlt, meg es fagyosodott,
Míg szívemre búbanatott hozott.

Falu végén van egy házikócska,
Abban van egy rengető bölcsőcske.

A lábával rengetgeti vala,
S a szájával fújdogálja vala.

Aludjál, aludjál Istennek báránya,
Mert most jöttél a széles ez világra.

Pokol kapujában felnőtt egy nagy nyárfa,
Minden ágán-bogán egy cigány purdicska.

Egy nagy szél zúdula, bépall⁸ a pokolba,
Egy nagy szél zúdula, bépall a pokolba.

Kiszáradt a cserefa, cserefa⁹

Moldva

l,l,mmms.mm.l,;

Kiszáradt a cserefa, cserefa.
Hol háljunk az éjszaka, z'éjszaka.
Terítsd le a lepedőt, lepedőt,
Tégy egy párnát, vaj kettőt, vaj kettőt.

Írjátok fel keresztm fájára,
Itt fekszik egy szerencsétlen árva.
Kinek nincsen sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafija-fija.

S a léspedi zöld erdő, zöld erdő.
Abban vagyon csipkebokor vessző.
Arra rejá szállott bús gerlice,
Arra rejá szállott bús gerlice.

⁵ flútor – hinyzó szöveg

⁶ Seres-Szabó: Csángómagyar daloskönyv 114.

⁷ kolozsvári könyv 60. sz.

⁸ bápall – becsap, bever

⁹ kolozsvári 233.o.

Körme között úticédulája,

S a szájával mind azt magyarázza.
Itt fekszik egy szerencsétlen árva,
S itt fekszik egy szerencsétlen árva.

Kinek nincsen sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafija-fija.
Kinek nincsen sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafija-fija.

Disznó e buzába¹⁰

Moldva

...

Disznó e búzaba,
Filye messze tetszik, (füle)
S ez ien iedesimnek,
Híre nem hallatszik.

Element e madárka,
Idegen országra.
S azt izente vissza,
Menjek el én oda.

Nem menek én oda,
Idegen országra.
Mert gyászolom itt es,
fekete gunyába.

Délig feketébe,
Délután fejrbe,
Estefelé fogva,
Gyászos öltözetbe.

Háj vissza madárka,
Üress e kalicka.
Mer én adok neked
Fejér zsemlet enned.

Nem szoktam nem szoktam
Fejér zsemlet enni,
Csak szoktam csak szoktam
Jó régvel felkelni.

Jó regvel felkelni,
Harmatvizet inni.
Harmatvizet inni,
Búzafejet enni.

Fúdd el jó szél, fúdd el

Moldva

dmssss (más: drmmmm./sfmrdd.)

Fúdd el jó szél, fúdd el,
Hosszú útnak porát.
Gyenge szívem búját,
Keskeny pallón által, Haj dada....

Fúdd bé füzes közé,
Ott az én édesem.
Fúdd bé kebelibe,
Hadd szálljon szívére.

Sőt haljon meg vele,
Mégse haljon szegény.
Hadd éljen kedvire,
Hadd éljen kedvire.

Mer én is úgy élek,
Mint Isten engedte.
Mer én is úgy élek,
Mint Isten engedte.
Mint Isten engedte.

Az idegen földön
Olyan beteg vagyok,
Szomszédim házáig,
Alig elámbolygok¹¹.

Szomszédim azt mondták,
Talán meg is halok.
Én is azt gondolom,
Meg sem is maradok.

Mer én is úgy élek,
Mint Isten engedte.
Mer én is úgy élek,
Mint Isten engedte.

¹ könyv 295.o.

² libidari, longari – halandza (zárt ā=a-á; ā=a-o; ē=e-é)

³ cinka – lány

⁴ libidari, longari – halandza (zárt ā=a-á; ā=a-o; ē=e-é)

¹⁰ <https://zfi.hungaricana.hu/hu/audio/10282/>

Külsőrekesin [Moldva], 1991.03.21

¹¹ elámbolyog – eltántorog

Mint Isten engedte.

Odakinn a hegytetőn

Moldva

ssslls. lsfmr.; rd̄t,s.sfmrd.d.;

Odakinn a hegytetőn, híj a hegytetőn,

Integet a legkedvesebb szeretőm.
Ne integess, ne sóhajt, soha ingemet,
Mert megcsaltad az én árva szívemet.

Tázló¹ vize halastó', híj de halastó', (halastól)

Beleestem szekeresetől, lovastul.
Gyere babám, húzzuk ki, hej de húzzuk ki,
Ne kívánj a halastóban elveszni.

Tegnap voltam zab aratni

Moldva

dmss ssss / lsfl s s (dúr)

Mikor nekem Laci bátyám szépen hegedülne,

S e sok közül választanék egy szép
kékszeműcskét.

|| : Járnám vele ékesen,
Más nézné keservesen,
Kedves angyalom: ||

Tegnap voltam zab aratni, ma megyek kötözni.

Elvesztettem a bátyómat, megyek megkeresni.
Uccu pengő sarkantyú,
Féj el /térj el/ tőlem minden bú,
Kedves angyalom.

A királyné e csárdákba, nem fér a bőribe.

Mind azt gondolja magában, száz aranyat
érne.

De én azt megcselekszem,
Hogy kendet otfelejttem (v. királynét
elfelejttem).

Uccu pengő sarkantyú,
Féj el tőlem minden bú,
Kedves angyalom.

Kard zereg az oldalába, tuli bokrétája.

Rezes csákó a fejibe, turtikás² pipája.
Uccu pengő sarkantyú,
Félre tőlem, minden bú,
Kedves angyalom.

Fut a bácsi ló után

Moldva

l,dmm m m / rrsf m m (moll)

Fut a bácsi ló után, rezeg a szakálla.

Íhaj-íhaj, rezeg a szakálla.

Fut a bába utána, dőcög a kerpája³.

Íhaj-íhaj, dőcög a kerpája.

Nihol megyen hét leány, férjhez akar menni.

Íhaj-íhaj, férjhez akar menni.

Szegfűszál a kezükben, nekem nem nyújtának.

Íhaj-íhaj, nekem nem nyújtának.

Hosszú a hajatok, rövid az eszetek.

Íhaj-íhaj, rövid az eszetek.

Recés a szőlő levele ♥

Moldva

l,l,l|l|s.s.l.;s s f f m m r. d.; r r s.;

Recés a szőlő levele,

Vártalak rózsám az este, Leana mia.
Recés a szőlő levele,
Vártalak rózsám az este.

S én vártalak te nem jöttél,

Máshoz váratlan elmentél, Leana mia.
S én vártalak te nem jöttél,
Máshoz váratlan elmentél.

S úgy megvagyok keseredve,

Mint a fizfa tekeredve, Leana mia.
S úgy megvagyok keseredve,
Mint a fizfa tekeredve.

S megyek az úton lefelé,

Senki se mondja gyere bé, Leana mia.

S megyek az úton lefelé,

Senki se mondja gyere bé.

Gyere bé öleljelek meg,

Széket adok s leültettek, Leana mia.

Gyere bé öleljelek meg,

Széket adok s leültettek

S úgy meg vagyok keseredve,

Mint az újhoid tekeredve, Leana mia.

S úgy meg vagyok keseredve,

Mint az újhoid tekeredve.

Mondd meg nékem (havajgatás)

Moldva

tavaszköszöntő

d'tals lssm s.m f.m sm.; dddm sssm; sm fm md.
tílinkóval (alaphangról)

□□□□ □□□□ □□ □□ □□; □□□□ □□□□ □□ □□ □□

Mondd meg nékem kicsi madár,

Mikor léssen nyár.

Megmondom én néked lányom,

Mikor léssen nyár.

Húsvét után tavasz világ,

S még aztán jó nyár.

Húsvét után tavasz világ,

S még aztán jó nyár.

Mikor erdők béborulnak,

S e mezők es bészöldülnek,

S e mezők es bészöldülnek,

S e madárkák összegyűlnek.

S e madárkák összegyűlnek,

Szépen zengedeznek.

Csak az árvák keseregnek,

Ők nem énekelnek.

S e holtak es arról hallják,

Nékü(n)k tvaszu(n)k jó,

Kicsi bárány bögéséről,

S tílinkó⁴ szólásról.

Tavasz, tavasz, gyenge tavasz,

Mindent megújítasz,

Erdőt-mezőt béborítasz,

Engem szomorítasz.

Veress az ég tofafelé

mlls. mllm. mlls. smrd. / smrd. drmd. smrd.l,rrl,

Veress az ég tofafelé,

Veress az ég tofafelé,

S az én rózsám, s arra felé,

S az én rózsám, s arra felé.

Szeretsz-e még engem rózsám,

Szeretnélék, de nem érlek.

Szeretőd van, s attól félek,

Mégis engedelmet kérek,

-

Domokos Pál Péter, Gajcsána, 1962, 4473b

Jaj veress az ég s lefelé,

Mon' meg rózsám, szeretsz-e még.

Szerettelek, nem tagadom,

Annak imá' vége vagyon.

Annak, kitől vége vagyon,

Isten annak jót ne adjon.

Indulj el egy úton

Moldva

l't d' tl. m lt d' r't t.

vagy: l't d'. r' d'-t-l., d' t-t t. t t.

Az bajom van érted,⁵

Sír a szívem érted.

Sír a szívem érted,

Majd meghalok érted.

Indulj el egy úton,

Én is egy másikon.

Hol egymást találjuk,
Egymásnak se szóljunk.

Aki minket meglát,

Mit fog az mondani.

Azt fogja gondolni,

Idegenek vagyunk.

Idegenek vagyunk,

Szeretetet tartunk.

Ahol összegyűlünk,

Ketten szeretkezünk.

-

S ők is azt gondolják,⁶

Idegenek vagyunk,

Idegenek vagyunk,

Szeretetet tartunk.

Szerettek édesem,

Mint a lány kenyeret,

Sóhajtok érted,

Egy nap százezeret.

Nem is sóhajtának,

Ha nem szeretnélék,

De én úgy szeretlek,

Majd meghalok érted.

Vaj, enyémmé teszek,

Vaj piros véremmel,

Földet festek érted,

Földet festek érted.

És te piros véred,

S az én piros vérem,

Egy árokba folyjon,

Egy malmot meghajtsjon.

(Szeretóm is voltál,

Kerítóm is voltál,

Verj meg az Isten,

Mer igaz nem voltál.

Akiér elhagytál,

Verje meg az Isten,

Erőt meg se verje,

Veretlen se hagyja.

Kilenc esztendeig

Békédet ne hagyja,

S attól tofafelé

Békédet ne hagyja.)

A lészpedi erdőn⁷

A lészpedi erdőn

Felnőtt egy almafa,

S az alatt megnyugszik

Két huszárkatoná.

Egyik mondja vala:

Istenem, Istenem.

Másik mondja vala:

Ne busulj, barátom.

Met tenger a földet

Nem magának hajtsa,

zAnyja szép leányát

Nem magának tartsa.

Karján felnöveli,

Szárnyára ereszti,

Távrolról keserji,

Hogy más szídjá, s verí.

TOVÁBBI ÉNEKEK

Szerelem, szerelem

Lészped⁸

l, t, d r ml.; t d' t l l m.

Szerelem, szerelem, átkozott szerelem,

(gyötrellem)

Szerelem, szerelem, átkozott szerelem.

Mér' nem termettél volt minden fa tetején,

Minden fa tetején, diónak levelén.

¹ Tázló – folyó neve (Pusztinától)

² ????

³ kerva – kockás, csíkos kendő a fejre, arra kerül a díszes ruha v. kendő

⁴ tílinkó – hangszer

⁵ Muzsikás együttes

⁶ (10 év Méta)

⁷ Gerlén, Kallós Z. 1972

⁸ Róka Mihály CD 2002, 5., címadó szám (ajdvd) kb c-moll

Hogy szakaszthasson le minden lián s legény.:

Hogy szakasztott volna minden szegény legény. Minden szegény legény, minden szegény leány.

Mer' én szakasztottam, s el es szalajtottam,
De még szakasztanék, ha jóra találnék.

Egy jóra, s egy szépre, régi szeretőmre.:

De még szakasztanék, ha jóra találnék, S ha jóra, ha szépre, régi szeretőmre.

S régi szeretőmért mit nem cselekednék,
Tengerből a vizet kanálval kimerném.

S tenger fenekéről apró gyöngyöt szednék,
(gyöngyszemeket)
S abból a rózsámnak gyöngykoszorút kötnek. a
(régiszeretőknek)

Erdő, erdő, kerek erdő

Moldva, Klézse¹

l, t, d l, m. r r d.; m m r d r m rd; l, t, dt, l, si, l,

Erdő, erdő, kerek erdő.: sajjalala...

Közepibe csipkevessző.

Abban van egy rossz temető. (rab)

Erdő, mikor belédmentem.

Közepébe lefeküdtem.

Ott egy cseppet szenderedtem.

Mikor szemem felvettem,
Három árva felettem.

Hát az urak minék jöttek.

Érted jöttünk, el is viszünk.

Tömléc fenekébe teszünk.

Hol kenyeret mérve eszik,
S a vizet es mérve isszák.

-

Erdő, erdő, kerek erdő,
Közepibe gyásztemető.

Abba vagy babám háza,
Piros rózsza növe rája.

S a virágot én ültettem,
Könyveimmel öntözgetem.

Virág, virág, kicsi virág,
Nem öntözlek, elhervadtál.

Erdő, erdő, mit vétettem,
Mikor rajtad által mentem.

Erdő, erdő, de magos vagy,
Édes rózsám de messze vagy.
Haj az erdőt levághatnám,
Édesemet megláthatnám.

Olyan messze nem tudsz lenni,
Oda el ne tudjak menni.

Ha(j)e lába térdig váslik,
Úgy es elmenek odáig.

Element az én rózsám

Moldva²

l, s, l, t, d-r l, -s, /r m fm r. r.

Element az én rózsám idegen országra,
Küldi levelében, hogy menjek utána.

Nem menek utána idegen országba,
Itt es meggyászolom fekete ruhába.

Délig feketébe, délután fejrbe. :

Estvefelé után aranyzín köntösbe. :

Túl a vízen egy malom

Moldva³

m l l l t r' d' -t l t r' d' -t; r' r' r' r' r' r' m' d' t l l; l l
d' d' t t d' t l

Túl a vízen egy malom, egy malom,

Libidari dombon, longari hegyen,
Túl a vízen egy malom, egy malom.

Ott kószál ez angyalom...

Nem hajlik e fű után...

Csak e szép cinkák után...

Egy szem búza, kettő rozs...

Felöntöttem, járja most...

Idefel...

Moldva⁴

l l m m l l m m l t d' t. // m' m' r' d' t d' r' / d' d' t l szil
t / r' d' t. l.

...

Komámasszony meg ne mondja ez uramnak,
Hogy egy kakast odaadtam a zsidónak.
Komámasszony mondja kend,
Egy kakast sem látott kend, komámasszony.
...

Madárka, madárka

Moldva⁵

s, d m f m r d / m r m r s, d d / d r m d t, l, / t, d r t, l,
l,

Madárka, madárka, csácsogó rigócska,
Mind azt mondogatja, visszajön tavaszra.

Ha tavaszra nem jó, rózsza kinyílásra,
Rózsza kinyílásra, búza pirulásra.

...

Kerek alma, falapi

Moldva⁶

s l l l s l l / s l t s r m m / kb: s m r d d r r / d m r d t, l,
l,

Kerek alma, falapi

Beteg vagyok, s a szerelem betege

Moldva

Beteg vagyok, s a szerelem betege.
Setét barna szemvel vagyok megverve.
Setét barna szemvel vagyok megverve,
Nem gyógyít meg, csak a rózsám szerelme.

Búzaszemét szedegét egy vadgalamb.
Jaj de szépen szól az lézpedi harang.
Azt veri ki mind a két oldalára,
Szerettem egy szőke leányt, hiába.

Szól a kakas hajnaljára

Moldva, Lujzikalagor

Szól a kakas hajnaljára,
Szól a kakas hajnaljára,
Minden ember ablakjára, s úgy.

Őszi harmat, hideg eső,
Őszi harmat, hideg eső,
Ősszel érik meg a szőlő, s úgy.

Ha megérik, borkak szedjük,
Ha megérik, borkak szedjük,
S a szép leányt férjhez adjuk, s úgy.

Zörög az ajtó kilincse,
Zörög az ajtó kilincse.
Visszatérült e szerencse, s úgy.

S e szerencse arra száll,
S e szerencse arra száll,
Kire akar, rivá⁷ száll, s úgy.

Indulj vérjem⁸ katanának,
Indulj vérjem katanának,
Be Bákóba⁹ dorobáncnak¹⁰, s úgy.

⁴ Róka M. CD 17. szám hiányzó szöveg

⁵ Moldvai csángók Magyarországon A1 (ajdvd)

⁶ Moldvai csángók Magyarországon B3

⁷ rivá – reá

⁸ vérjem – testvérem

⁹ Bákó falu (város)

¹⁰ dorobánc – gyalogos katona, a magyar darabont szóból

Visszaüzent ez anyjának,
Visszaüzent ez anyjának,
Nincsen nyerge a lovának, s úgy.

Mikor nyeretet igazított,
Mikor nyeretet igazított,
Akkor féket nem kaphatott, s úgy.

Ád a császár neki gúnyát,
Ád a császár neki gúnyát,
Rezes végű kicsi puskát, s úgy.

Lovat is ad felnyergelve,
Lovat is ad felnyergelve,
Hogy felüljön a nyeregbe, s úgy.

Megvirágzott a diófa

Moldva

Megvirágzott a diófa,
Megvirágzott a diófa.
Nagyot hajlott az árnyékja,
Nagyot hajlott az árnyékja.

Gyiófána három ága,
Gyiófána három ága.
S az alatt ül Miklós Erzse,
S az alatt ül Miklós Erzse.

Mit csász nagad Miklós Erzse,
Mit csász nagad Miklós Erzse.
Kötögetek egy bokrétát,
Kötögetek egy bokrétát.

Kötögetem egy legénynek,
Kötögetem egy legénynek.
Vije haza kalapjába,
Vije haza kalapjába.

Há' ki lenne az a legény,
Há' ki lenne az a legény,
Az a legény János bíró,
Az a legény János bíró.

Jertek lányok ligetre

Moldva, Magyarfalva

Jertek lányok ligetre,
Itt a világ közepe.
Jertek lányok ligetre,
Itt a világ közepe.

S itt árulják a rózsát,
s abból kötnek bokrétát.
S itt árulják a rózsát,
s abból kötnek bokrétát.

S ha kérdi ki kötöte,
Virág Boris kötözte.
S ha kérdi ki kötöte,
Virág Boris kötözte.

Virág Boris kötözte,
Nagy asztalra letette.
Virág Boris kötözte,
Nagy asztalra letette.

Bíró István felvette,
Kalapjára feltette.
Bíró István felvette,
Kalapjára feltette.

Kötsz te rózsám máskor es,
Kapsz te csókot százszor es.
Kötsz te rózsám máskor es,
Kapsz te csókot százszor es.

Csipkebokor, csipkebokor

Moldva, Forrófalva

Csipkebokor, csipkebokor, pánkháló¹¹,
csipkebokor, pánkháló, ica, ca,
Van-e borod áruló.

Van egy kicsi, van egy kicsi, de nem jó,
Van egy kicsi, de nem jó ica, ca,
Belé költött e hernyó.

Borom es van, borom es van áruló,
Borom es van, áruló, ica, ca,
Lányom es van kiadó.

¹¹ pánkháló

¹ Róka Mihály CD 2002, 2. szám kb d-moll

² Róka M. CD 10. szám kb g-moll

³ Róka M. CD 16. szám

Borom es van, pálinkám es van áruló,
Pálinkám es van, áruló, ica, ca,
Fiam es házassító.

Ne menj rózsám a tarlóra

Moldva

Ne menj rózsám a tarlóra,
Mert gyenge vagy a sarlóra,
Ij-haj göndör e babám.

S levágod a gyenge kezed,
Ki süt nekem lágy kenyeret.
Ki hoz nekem bort eleget,
Piros lánytól lágy kenyeret,
Ij-haj rózsám violám.

Ne menj rózsám a tarlóra,
Mert gyenge vagy a sarlóra,
Ij-haj rózsám violám.

Törökország messze vagyon

Moldva, Szabófalva

Törökország messze vagyon,
'Z én szeretöm benne vagyon.
'Z én szeretöm benne vagyon,
'Z én szeretöm benne vagyon.

Csipkebokor leveledzik,
Csipkebokor leveledzik,
'Z én szeretöm heveredzik,
'Z én szeretöm heveredzik.

Ha menjünk, s ott menjünk,
S ez vissza, ne még térjünk.
Még elmenünk, s még elmenünk,
S ez vissza még el nem is érünk.

Egyszer jártam Dunára,
Kétszer Magyarországra.
Ott es halltam magyar szót,
Nyisd meg babám az ajtót.

Haj komaasszony táncoljunk,
Mert maholnap meghalunk.
Maradt pénz a zsebünkbe,
Két gyertyácska kezünkbe.

Elöltöttünk egy esztendőt,
Adjon Isten szebb jövőndőt.

Magyarország messze vagyon,
Magyarország messze vagyon,
S ez én szívem benne vagyon,
Magyarország messze vagyon.

Isten áldjon kisleány

Moldva, Trunk

Isten áldjon kisleány,
Miért sírsz a Szeret martján.

Hogy ne sírjak bácsikám,
Elhagyott a Jancsikán.

Tegnap regvel hajnalon
Vigan ment el csolnakon.

Hadjad menjen szegényke,
Gyöngye piros legényke.

Árva csihány! kosorú,
Miért vagy szívem szomorú.

Hogy ne legyek szomorú,
Elhagyott ez szigorú.

Elhagyott ez szigorú,
Felfogott ez nyomorú.

Árva csihány kert mellett,
Az én vérjem más mellett.

Hadjad, legyen más mellett,
Hogy ne legyen kert mellett.

Menj ki, babám²

Moldva, dd t, d (r) mr d. s.,

Menj ki babám a mezőre

Mennybe vitt leány³ (ballada)

Moldva, Klézse dddd ss/lsvm d r.

Ni hol kerekedik egy kerek dombecska,
S azon növekedik egy édes almafa.

Édes ez almája, csokros e virágja,
Édes ez almája, de szebb e virágja.

S az alatt ül vala Márton Szép Ilona,
S az alatt ül vala Márton Szép Ilona.

Kötögeti vala maga koszorúját
Fehér liliomból, karsai rózsából.

S hol avval nem éri, gyöngyszemvel
nyomtassa,
S hol avval nem éri, gyöngyszemvel nyomtassa.

Ni hol ereszkedik egy arany ösvenke,
S azon növekedik egy aranybáránka.

Jobb oldalán vala áldott Napnak fénye,
Bal oldalán vala áldott Holdnak fénye.

S e homlokán vala cifra fényes csillag,
S a fejibe vala nyolcvan misegortya.

Kérdi s kérdi vala Márton Szép Ilona:
- Mi járásbeli vagy, cifra fodor bárán?

- Szüzek seregiből küldött engem Isten,
Szüzek seregiből csak egy hiányodzik.

Ha te odajönnél véled be is telnék,
Ha te odajönnél véled be is telnék.

Várj meg bárány, várj meg, vegyek
bocsánatot.

Apámtól s anyámtól, lány barátimtól.

Liány barátimtól, legén szeretőmtől,
Liány barátimtól, legén szeretőmtől.

Anyám, édesanyám, édes kedves anyám,
Ki kilenc hónapig méhedben hordoztál.

Kilenc hónap után e világra hoztál,
Kilenc hónap után e világra hoztál.

Apám, édesapám, Isten fizesse meg,
Isten fizesse meg felnevelésemet.

Mert én el kell menjek, szüzek seregibe,
Ha én oda menek, vélem bé es telik.

A mennyei ajtók nyíthatlan megnyílnak,
Mennyei harangok húzatlan szólanak.
S a mennyei gyortyák gyúthatlan meggyúlnak,
S a mennyei gyortyák gyúthatlan meggyúlnak.

A fényes Nap (esti ima)

Moldva, Lészped

l l m m. r d r m f m.;

s s f m. r m f m r d.; m f m r. m r d t. l. s.;

s, l, t, d. m m r d t, l.

A fényes Nap immár elnyugodott,
A föld szintén sötétben maradt,
Nappali fény éjjelre változott,
Fáradtaknak nyugodalmat hozott.

Minden állat meg nyugodalomra,
Az Istentől kirendelt álomra,
De én, Uram, úgy megyek ágyamba,
Mint ha mennék gyászos koporsómba.

S midőn ágyam adom a testemet,
Deszka közé zárhatom éltetem,
Hosszas álom érheti szememet,
S a kakasszó hozhatja végemet.

Vessünk számat, hát édes Istenem,
Hogy lelkeket ne kelljen féltennem,
Hogy lehessen bátrabban szólanom,
Midőn meg kell előttem állanom.

Színéd előtt minden nap elesem,
De Te lettél Atyádnál kezesem,
De megbocsáss, mert szívemből szánom,
Könyvek⁴ miatt szememben nincs álom.

S az ágyamba zokogva költözöm,
Vánkosomat könnyemvel öntözöm,
S ha megtartasz holnapi napodra,
Nem fordítom azt megbántásodra.

MÁSHONNAN VALÓ ÉNEKEK

Ej, a titkos szerelem ♥

Ej, a titkos szerelem, titkosan kezdődik : ||
|| : Mégis utoljára kivilágosodik : ||

Ej, nem az a jó gazda, kinek hat ökre van : ||
|| : Csak az a jó gazda, kinek szép jánya van.: ||

Ej, minnek a hat ökör, a nagy istállóba : ||
|| : Ha, nincsen szerelem, a két ifjúba : ||

Ej! Adj Isten aranyat, annak a gazdának : ||
|| : Aki, nevel szép jányt, más ember fiának : ||

Ej, a titkos szerelem, akkor jól végződik : ||
|| : ha a legény, a lánnyal, összeházasodik : ||

Az öreg zsidónak

felcsiki játékos tánc

Az öreg zsidónak akkor vagyon jókedve,
Mikor százforintos bankó van a zsebében.
Akkor mondja jó, jó lesz a bor jó,
Jó lesz az én Sári lányom lakodalmára.

vagy:

Akkor mondja hogy, jó lesz a borjú,
ici-pici Sári lányom lakodalmára.

vagy:

Akkor mondja jobb, jó lesz a borom,
Icipici Sári lányom lakodalmára.

¹ csihány – csalán

² (Horváth Gyula)

³ más szöveggel: Paksa Katalin: Magyar népzene-történet

2,27 dallam

⁴ könyvek

CSUJOGATÁSOK MÁSHONNAN

SZÉKELYFÖLDIEK¹

♥ **Se nem kicsi, se nem nagy,**
Éppen hézzám való vagy.
Igyenés vagy, mint a nád,
Hézzám szabott vót apád.

Ne nézz, rózsám, a szemembe,
meghalok szégyeltembe.

Éget ingem a szömöd,
Rólam mégis el ne vödd.

Adj e' csókot hódvilágon,
Úgysem adsz a másvilágon.

Nem aludtam, csak egy szikrát,
Eljádzottam az éccakát.

Hajtsad, hajtsad midaddig,
Míg a szoknya langallik.

Nem kell neköm ez a világ,
Csak légy enyim, te szép virág.

A szívemnek nagy a búja,
Te légy rózsám urulója.

Az én szívem jaj, hogy dobog,
Hogy ilyen szép léánt fogok.

(Jaj a szívem, jaj hogy dobog,
Mikor ilyen szép lányt fogok.)

♥ **Ecőt, torma, fokhagyma,**
Ez a léán jóforma.

Mély a tenger, azt jól tudom,
De mélyebb az én bánatom.

Ez a kicsi szögelet,
Megér sok más ezöret.

KALOTASZEG

♥ **Menjünk kislány a ház mögé,**
nézzünk egymás szeme közé.

Jaj, de sáros ez az út,
A szeretóm de megúnt.

Elveszett a pincelakat,
Jaj de jó táncosom akadt.

Kútágásra szállott a sas,
Engem kislány ne csalogass.
Csalogatott engem más is,
Náladnál szebb virágszál is.

Csillag ég a hegytetőn,
Hamis az én szeretóm.
Ha hamis is, legyen is,
Az vagyok én magam is.

VEGYES

Vess figurát, olyan cifrát,
Hogy a patkód hányjon szikrát.

Hó te [Gyurka], hó te, hó,
Ne szökjél úgy, mit a ló.

Kapum előtt ne sikoltozz,
A fülemben ne rikoltozz.

Ez az utca leveles,
A menyasszony de kedves.

Aki nem tud táncolni,
Menjen haza aludni.

Ez a lábam ez, ez, ez, (egyenes)
Jobban járja, mint emez.
Vigyázz lábam (édes lábam) jól vigyázz,
Mert a másik meggyaláz.

♥ **Addig élek, amíg élek,**
Amíg bennem zeng a lélek.
Zeng a lélek, zeng a szó,
Zeng a szerelem, a jó.

Jaj Istenem, de szép dolog,
Hogy két bolond együtt forog.

Jaj Istenem, de megvertél,

Hogy két szeretőt rendeltél.
Az egyiket nem szeretem,
A másik nem szeret engem.

Ne tapodd a lábamat,
Tudom a szokásodat.

Aratás, takarás,
Akkor van a jajgatás.
Lakodalom, sokadalom,
Akkor nincsen beteg asszony.

Ez a legény olyan fürge,
Mint egy háromlábú ürge.
Ez a legény úgy járja,
Hét határban nincs párja.

Volt szeretóm volt egy pár,
Kiért szívem hollig fáj.
Nem becsültem meg a hatot,
Megbecsülném most a vakot.

Piros szoknya pi-pi-pi,
Van alatta valami.
Egy kis róka, egy kis nyúl, (Kicsi róka, kicsi nyúl)
Minden legény odanyúl.

Ez a legény, túróát árul,
Lyukas a fenéke hátul.

Hosszú szárú lápeda²,
Nem termettem dologra.
Termett lábam a táncra,
Szemem a kacsintásra.

Kicsi csillag kék az ég,
Eszedbe jutok én még.
De már akkor késő lesz,
Mer a szívem másé lesz.

Amikor én legény voltam,
A szép lányért majd meghóttam.
De hogy már megöregedtem,
Mindentől megcsemerlettem.

Sírdsd meg, fordítsd meg,
Tedd az ágyra, csókold meg.

GYIMES

Szép a tavasz, szép a nyár,
Szép, aki előttem jár.
Mert aki előttem jár,
Még az éjjel vélem hál.

Hej kisasszony, kisasszony,
Lehetne már menyasszony.
Megnőtt már a kicsikéje,
Lehetne már kicsikéje.

♥ **Eresszetek előre,**
Meg vagyok szőrösödve.

♥ **Hopp szállingó szalmaszál,**
Még a szél es taszigál.
Ne taszigálj kedvesem,
Gyenge vagyok s elesem.

Kicsi csillag kék az ég,
Eszedbe jutok e még.
De már akkor késő lesz,
Mer a szívem másé lesz.

Ez az üveg az enyém,
Csókolom es sűrűcskén.
Csak az a baj, üresedik,
Az én fejem részegedik.

Kicsi nyúl a házinyúl,
Még a pap es odanyúl.
Oda bizony ne nyúljon,
Hogy a körme lehulljon.

(10)+

Felültem a kemencére,
Leégett a pinám szőre.

Ha felszököm, lóg a tököm,
Ha leszököm, beléd lököm.

Csángó legen a hegyen,
Lóg a a töke, ha megyen.

Idekinn a hegy alatt,

Leány a legény alatt.
Azért feküdt alája,
Viszketett a pinája.

Csikorog a kapu sarka,
Kemény a vőlegény farka.
A menyasszony most jött elé,
Alig várja, dugják belé.

Motorina³, benzingöz,
Ég a pina, mint a tűz.

Kettő, kettő, tizenkettő,
Nem kell a pinára csengő.
Mert ha azon csengő volna,
Éjjel-nappal mindig szólna.

Három, három, tizenhárom,
A pinára nem kell járom.
Mert ha arra járom kéne,
Mikor dugnád, húzna félre.

Ezernyolcszáznegyvenkettő,
A pinára nem kell gyepelő.
Mer ha annak gyepelő kéne,
Éjjel nappal húzni kéne. (éjjel nappal húzna félre)

Kicsi leány, kicsi kócs,
Mikor szűrnak ne rikóts.
Mer ha anyád meghallja,
A pinádat bévarja.

Fel a szoknyát felfelé,
Le a bugyit lefelé.
Nyilik a hús kétfelé,
Ront a bunkus béfelé.

(10)+

Túl a vízen zabkëve,
A leánynak f@sz kéne.⁴

Jártam Csíkba, Csicsóba,
Láttam pinát csiporba.
Öregapám azt hagyta, (Nekem apám)
B@szd meg fiam, ha hagyja.

Három kiló máléliszít,
B@sszon meg egy oláh tiszt.

Három águ vasvilla,
Biciklízik a pina.
A petem⁵ es lóháton, (Jön a f@sz is lóháton)
Szer'úsz pina barátom.

ZENÉSZHEZ

Húzzad édes muzsikásom,
Mert én néked megszolgálom.
Vagy aratok, vagy kaszálók,
Vagy az éjjel véled hálok.

Nem mönyök én még haza,
Mett a cigán jól húzza.

(Nem megyünk mi még haza,
Mert a zenész jó húzza.)

Hé, ha, hadeha,
Mit mond az a szárazfa.

LEGÉNYES TÁNCCHOZ

Ezeknek a legényeknek,
Kell valami szegényeknek.
(De én bizony nem adok,
Inkább leány maradok.)

Karikára legények,
Huszárosan verjétek.
Jövök én is, segíték, (Megyek)
Mindjárt jobban veritek.

³
⁴A gyimesi ujjogtatásokat csak tánc, mulatság hevében használták, kikiabálva mindent, ami a hétköznapi életben tabu volt. Így leírva nem éppen szépirodalom, de nem is az a lényege.
<http://szigonyzene.blogspot.hu/2010/12/gyimesi-ujjogtatások.html>

¹ Kriza János: Vadrózsák 259.o.

² Lápeda -

⁵

TÁJZSÁVAK

TÁNCSZÓ:	hopszasa
abajog	panaszcodik
beder	vastag gyapjúkendő
benderez	hempreg, meghág
bécsap(á)	beenged, befogad
bétót	betelt
bongol	gombol
bötü	végü
bubája	babája, kedvese
burján	virág, vadon termő növény, gyom, gaz (teához is)
bű	undorító, visszataszító, piszkos
ciba kutya	kusti kutya, kutyaűző szó (r. tiba)
cibere	leforázott búzakorpa leve, erjesztés után ételsavanyításra használják
cinka □	kislány, leányka, serdülő korú
csán(ni)	csinálni
csepű	durva fonatlan kender
cserge	hosszúszűlű gyapjúpokróc
csincsecske	csokor
csobán	juhász (r. cioban)
csokrozódik	összegyűl, társul
csógat	kikerget
dolománt	dolmány
dorobánc	gyalogos katona
dorok	derék
esszegyűl	találkozik
esztevátá	szövészék
éveg	üveg
fata	téglalap alakú lepelszoknya
féreg	egér
fóta	test köré tekerhető szoknya, téglalap
frank □	lej
galuska	töltött szőlő, káposzta (r.)
gerlics	pincetorok
gyócskendő	gyapotváson kendő
hájtok	gyertek (r. haideti)
habargat	kavargat
hangálnak	gurulnak
hág	felmászik
haslagol	hason csúszik
havalygat	vigasztal
hiú	padlás
hubujgassa	síratgatja
hujgat	disznót terel
istrang	kötő
izva	visszahívás a lakodalom harmadik napján
kánkós	görbe
karínca (katrinca)	téglalap alakú, gyapjúból szőtt szoknyaszzerű ruhadarab
kártya	fából készült veder
kerpa	felcsavart fejkendő (r.)
kötő	kötény
kóc	sarok
kócs	kulcs
kótság	füstölt disznóhús
körmöcsöl	karmol
lé	leves
matikál	matat
megcserkál	próbára tesz
megvigyázodik	körültreint
menekező	esküvő
menen	megy
„meneget?”	köszönés
metek	nesze nektek
miesnap	mívesnap, munkanap
mony	tojás
mozikás	zenész
mutyít	mutat

napijövet, napszentület napfelkelte, naplemente
nem ura nem képes
nép asszony

nyegget marhaűző szó
nyírásza menyasszony
nyirel vőlegény
nunta lakodalom (r.)

összű száraz

para aprópénz (r.)
párecska pároccka
perge vörös
pityóka burgonya
porondos homokos (r. prund)
putyina fabödön (r. putina)

rengő bölcső
réva, ri va reá
rétel betakar, bepólyáz
rikót szólit, kihív
rivám reám
ruva ruha

sárig sárga
saru cipő
segge vége
servet kenadő, zsebkendő (r. servet)
sutok tűzhely melletti fekvőhely
száda szája, nyílása
szültű furulya
tėj tej
fikmony tyúktojás
törökbüza kukorica
űszeg parázsló szén
vaj vagy
verekedés háború

JELKULCS

(xxx) versszak szövegváltozat
(xxx) szó változat
:|| szöveg ismétlés
/ dallamismétlés
drmfsltd szolmizáció
d, d' alsó, felső oktáv
d. hosszabb hang
; új verssor
□ ■ tilinkó simán és befogva

FÁJL ADATOK

készít: Sámsondi Kiss Gergely
betűtípus: Century Gothic; □ SymbolIPS (tő Simsun betű)
kisméretű mentéshez töröl: képek, szívek
nyomtatás előtt frissít: tartalom, abc-s tárgymutató,
fejléc/fájlnév (fájlnév)
gyorsbillentyű: ctrl í = normál sor
(szerkesztésnél hiba: copy past (forrásformátum megőrzése)
a stílust nem viszi át, csak látszólag)
hiba: bekezdés/szövegbeosztás/tördelés fattyúsorok: nem
működik, hogy egybe legyen egy versszak
? hogy lehet az össze képet egyszerre kijelölni?
az összes lábjegyzetnek egyszerre változtatni a stílusát?

TARTALOMJEGYZÉK

IHOGATÁSOK	1
KEZES TÁNCOK ÉNEKEI	3
Felsőtűtő a Nap sugára (kezes)	3
Hazám, hazám (kezes)	3
S e kertemben egy madár ♥ (kezes tánc)	3
Mikor kicsi lányka voltam (kezes tánc)	3
Este vagyon a faluba (kezes tánc)	3
Egy kicsi madárka (kezes)	4
KEZES ÉS SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI	4
Kicsi madár ♥ (kezes, szerba) (=Kilenc szekér) .	4
Kilenc szekér széna, szalma ♥ (kezes, szerba) ..	4

Ledől e fa (kezes, szerba)	4
Kerek erdő, csendes patak (szerba, kezes)	4
SZERBA TÁNCOK ÉNEKEI	5
Ha folyóvíz volnék ♥ (szerba)	5
Sok sötétbe' (szerba)	5
Jaj, de szépen szól (szerba)	5
Menyecske (szerba)	5
Túl a vízen egy kosár	6
KECSKE TÁNC	6
Este jó, szürkül bé (kecske tánc)	6
Az ajtóig meg vissza (kecskés)	6
MÁS TÁNCOK ÉNEKEI	6
Magos vagy te (lapos/öreges magyaros)	6
Elé zajtóig (lapos/öreges magyaros)	7
Szeretóm vala ♥ (szerba studencilor tánc)	7
Eccer jártam Gyulára (szerba studencilor)	7
Le az úton ♥ (seremoj tánc)	7
Táncolj kecske ♥ (floricika, virágtánc)	7
Virágos kenderem (serény magyaros tánc)	7
Lérem-lérem (bulgáros tánc)	8
Kereselem, kereselem (keresel tánc)	8
Mikor Gergel legén volt (Gerelytánc)	8
Elindultam (hoina tánc, tánc házi)	8
Egyszer jártam (csárdáska tánc)	8
Réce menyen (ráca tánc)	8
ÉNEKEK	8
Kalagori kecskecske (gyerek)	8
Érik, érik a cseresznye	9
A pünkösdi róza	9
Ez a kicsi Lészped nem jó helyen van	9
Duna vize, Tisza vize	9
Gyere ki te gyöngyvirág	9
Feljött a nap szíp fényesen	10
Ideki' a piacon	10
Zöld az erdő, zöld a petrezselyem ♥	10
Kiszáradt a cserefa, cserefa	10
Disznó e buzába	10
Füdd el jó szél, füdd el	10
Odakinn a hegytetőn	11
Tegnap voltam zab aratni	11
Fut a bácsi ló után	11
Recés a szőlő levele ♥	11
Mondd meg nékem (havajgatás)	11
Veress az ég tova felé	11
Indulj el egy úton	11
A lézpedi erdőn	11
TOVÁBBI ÉNEKEK	11
Szerelem, szerelem	11
Erdő, erdő, kerek erdő	12
Elment az én rózsám	12
Túl a vízen egy malom	12
Idefel... ..	12
Madárka, madárka	12
Kerek alma, falapi	12
Beteg vagyok, s a szerelem betege	12
Szól a kakas hajnaljára	12
Megvirágozott a díófa	12
Jertek lányok ligetre	12
Csipkebokor, csipkebokor	12
Ne menj rózsám a tarlóra	13
Törökország messze vagyon	13
Isten áldjon kisleány	13
Menj ki, babám	13
Mennybe vitt leány (ballada)	13
A fényes Nap (estii ima)	13
MÁSHONNAN VALÓ ÉNEKEK	13
Ej, a fitkos szerelem ♥	13
Az öreg zsidónak	13
CSUJOGATÁSOK MÁSHONNAN	14
TÁJZSÁVAK	15

A fényes Nap (esti ima), 13
 A lézpedi erdőn, 12
 A pünkösdí rózsá, 9
 Az ajtóig meg vissza, 6
 Az öreg zsidónak, 14
 Beteg vagyok, s a szerelem betege, 12
 Csipkebokor, csipkebokor, 13
 Disznó e buzába, 10
 Duna vize, Tisza vize, 9
 E kertemben egy madár, 3
 Eccer jártam Gyulára, 7
 Egy kicsi madárka, 4
 Egyszer jártam, 8
 Ej, a titkos szerelem, 13
 Elé zajtóig, 7
 Elé, elé, még vissza, 6
 Elindultam, 8
 Elment az én rózsám, 12
 Erdő, erdő, kerek erdő, 12
 Erdő, erdő, mit vétettem, 12
 Érik, érik a cseresznye, 9
 Este jó, szürkül bé, 6
 Este vagyok a faluba, 3
 Ez a kicsi Lézped, 9
 Feljött a nap szíp fényesen, 10
 Felsütött a Nap sugára, 3

Fúdd el jó szél, fúdd el, 11
 Fut a bácsi ló után, 11
 Gerelytánc, 8
 Gyere ki te gyöngyvirág, 10
 Ha folyóvíz volnék, 5
 Hazám, hazám, 3
 Ideki' a piacon, 10
 Indulj el egy úton, 11
 Isten áldjon kisleány, 13
 Jaj, de szépen szól, 5
 Jertek lányok ligetre, 13
 Kalagori kecskecske, 8
 Kecse tánc, 6
 Kerek erdő, csendes patak, 4
 Keresem, keresem, 8
 Kicsi madár, 4
 Kilenc szeker széna, szalma, 4
 Kiszáradt a cserefa, cserefa, 10
 Le az úton, 7
 Ledől e fa, 4
 Lérem-lérem, 8
 Madárka, madárka, 12
 Magos vagy te, 6
 Megvirágzott a diófa, 12
 Menj ki, babám, 13
 Menyecske, 6

Mennybe vitt leány (ballada), 13
 Mikor Gergel legén volt, 8
 Mikor kicsi lányka voltam, 3
 Mikor nekem Laci bátyám, 11
 Mondd meg nekem, 11
 Ne menj rózsám a tarlóra, 13
 Ni hol kerekedik, 13
 Odakinn a hegytetőn, 11
 Pusztinaji nagy hegy alatt, 3
 Réce menyen, 8
 Recés a szőlő levele, 11
 S e kertemben egy madár, 3
 Sok sötétbe', 5
 Szerelem, szerelem, 12
 Szeretőm e táncba, 7
 Szeretőm vala, 7
 Szól a kakas hajnaljára, 12
 Táncolj kecske, 7
 Tavaszi szél vizef áraszt, 5
 Tegnap voltam zab aratni, 11
 Törökország messze vagyok, 13
 Túl a vizen egy kosár, 6
 Túl a vizen egy malom, 12
 Veress az ég tova felé, 11
 Virágos kenderem, 7
 Zöld az erdő, zöld a petrezselyem, 10